

ZAVIČAJ

narodne novine

BROJ 256
Februar 2024.
GODINA XXIV

DAN DRŽAVNOSTI REPUBLIKE
PROSLAVLJEN ŠIROM SRBIJE

KFZ BOZO

Markenunabhängige Meisterwerkstatt für
alle Fahrzeuge mit Top - Service

01/ 798-37-33 10, Wielandplatz 11

www.kfz-bozo.at

office@kfz-bozo.at

UNSERE STÄRKEN

KFZ Diagnose

Wenn Ihr Fahrzeug Fehler aufweist oder es entspricht nicht der Leistung die Sie erwarten dann untersuchen wir Ihr Fahrzeug mit unserem Diagnose - Gerät von A-Z. Fehlerspeicher Auslesen statt €35,90 ab €19,90

KFZ Elektronik

Wir sind auf dem neuesten Stand der Automobiltechnik und können das Problem schnell und sicher lokalisieren. Der steigende Elektronik Anteil im Fahrzeug macht den Steuergerät Dienst zum Standard in unserer Werkstätte.

DPF Reinigung

Der Dieselpartikelfilter (DPF) Ihres KFZ ist voll und regeniert sich nicht mehr? Die Fahrzeugelektronik zeigt "Beladungsgrenze erreicht" oder "DPF voll" an? Diesel Partikelfilter Reinigung inkl. Demontage und Montage ab €399

Automatikgetriebe

Spülen - Reinigen - Reparatur Sauber schalten dank Automatik Getriebe Spülung Das Öl ist zwar oft für einen "Langzeitbetrieb" jedoch "nicht für die Ewigkeit" ausgelegt. Getriebe Öl-Wechseln ab €99 Getriebespülung ab €185 (exkl. Material)

Pickerl §57a

Überprüfung führen wir im Hause
- PKW-Kombi-leicht LKW bis 2,8t €49,74
- Anhänger bis 750kg ungebremst €35,00
Der richtige Weg für Ihre

Inspektion

Kleine Inspektion: Ölwechsel + Ölfilter, Herstellerangaben; exkl. Material ab €35,90
Große Inspektion Ölwechsel + Öl + Luft + Pollen- und Kraftstofffilter exkl. Material ab €69,90

Klimaanlage

Klima Service ab € 49,90
Klima Desinfektion Standard ab € 24,90
Klima Ultraschall Desinfektion ab € 35,90
Wir empfehlen 1x jährlich eine Ultraschallreinigung.

Bremsen

Sämtliche Wartungs- u. Servicearbeiten rund um die Bremsen
Bremsbelagwechsel pro Achse statt € 54,90 → € 39,90
Bremszangen Reinigen-Führungstäfe schmieren € 19,90
Bremsbelag + Scheiben pro Achse statt € 79,90 → € 69,90
Bremsflüssigkeit Angebot statt € 59,90 → € 49,90
Elektrische Handbremse z.z.g. € 29,90

Steinschlag Reparatur um € 49,90 jede weitere € 24,90
Steinschlagreparatur ohne Selbstbehalt bei Teilkasko oder Vollkasko!
Windschutzscheiben und Autoglas Tauschaktion für Kasko-Versicherte.
Bis zu 50% Selbstbehalt-Nachlass oder wir übernehmen Ihren Selbstbehalt.

Achsvermessung

Computer-Achsvermessung inkl. Einstellarbeiten an der Vorderachse ab € 59,90
Vierrad Computer-Achsvermessung inkl. Einstellarbeiten an der Vorder- und Hinterachse ab € 89,90

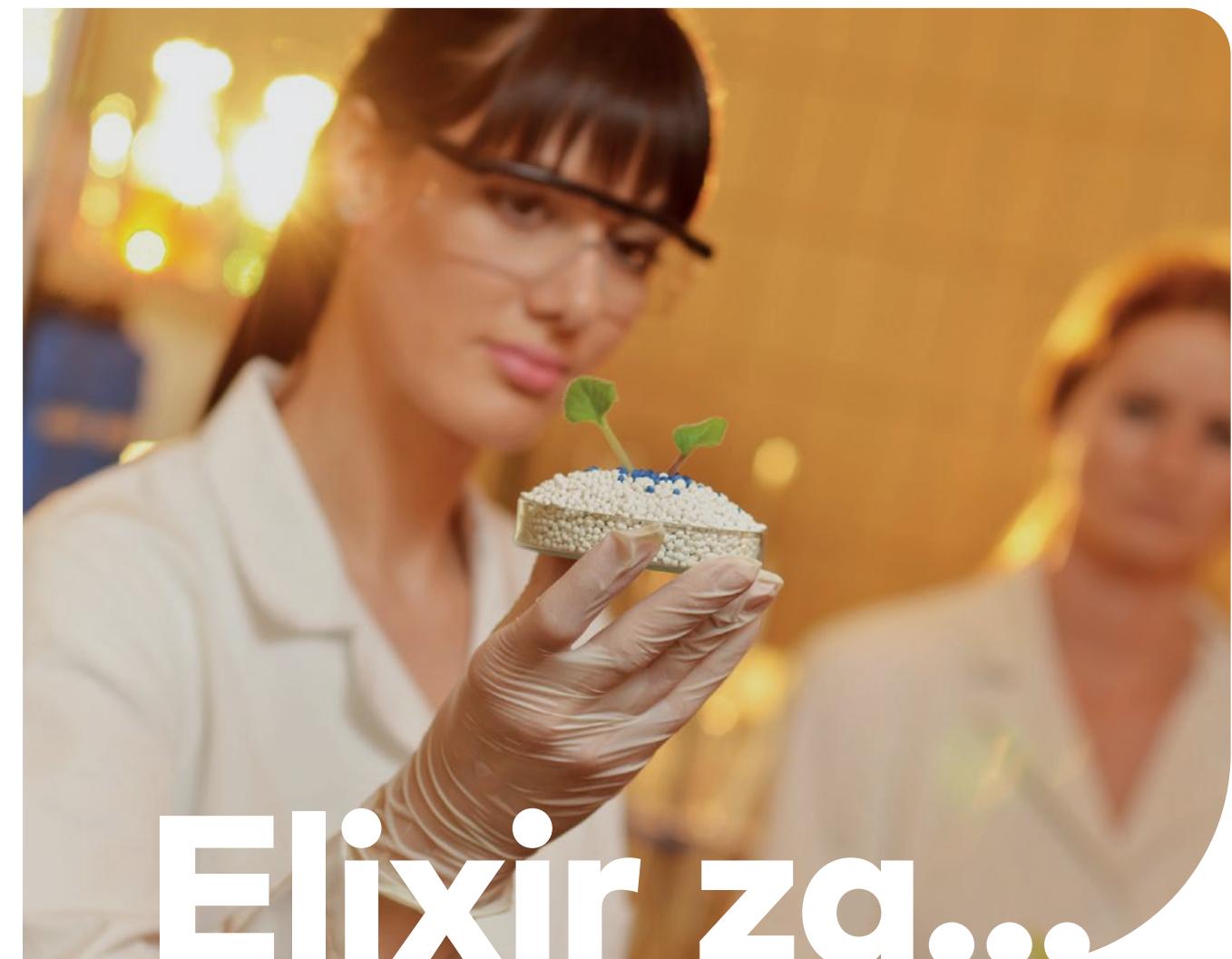
Rufen Sie uns an und vereinbaren Sie einen entsprechenden Termin

HOTLINE : 01 / 798 37 33

E-Mail : office@kfz-bozo.at

Öffnungszeiten : Mo – Fr : 08.00 – 18.00 & Sa.: 09.00 – 13.00 Uhr

WIR FREUEN UNS AUF IHREN BESUCH

Elixir za...

Inovacije i razvoj

Održivost je zajednička odgovornost, moguća jedino kroz sistemska rešenja i sinergiju svih faktora.

Mi održivost vidimo u inovativnom pristupu i održivim tehnološkim rešenjima. Svoju strategiju održivog razvoja uskladili smo sa evropskim ekološkim ciljevima i Zelenom agendom za Zapadni Balkan. Prioritetni ciljevi usmereni su na resursnu efikasnost, premium proizvode za održivu poljoprivodu, cirkularnu ekonomiju i dostizanje ugljenične neutralnosti komplettnog proizvodnog portfolija Elixir Grupe do 2030. godine.

Odgovorno planiramo, proizvodimo i rastemo, usvajajući nova znanja i veštine!

 ElixirGroup
Za bolji svet

VUČIĆ DODELIO SRETEŃSKA ODLIKOVANJA “SRPSKA TROBOJKA JE SIMBOL SVIH NAŠIH POBEDA, NAŠE SLOBODE”

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić je povodom Dana državnosti, na svečanoj ceremoniji u zgradji Predsedništva dodelio ordenje zaslужnim pojedincima i institucijama.

- Danas, 40 dana posle Božića, slavimo Sretenje - najvažniji datum u Srbiji. Za nas je Sretenje crveno slovo. Mnogo toga smo započeli, napravili, završili za Sretenje - rekao je Vučić na početku ceremonije i dodaо:

- Pre nego što vam uručim priznanja, želim da ukažem na, po meni najvažniju, vezu među njima. Ta veza su ljudi, oni koji su imali snage da oba velika posla iznesu, pa i po cenu sopstvene žrtve. Oni čiji su snovi bili toliko veliki da su morali biti ostvareni. Nastavak prirođan i velik, onih čežnji koje su oni imali. Sve mi možemo da zamislimo, sve da do tančina isplaniramo, izračunamo, ali bez ljudi, bez tog žara koji samo u njima može da postoji, bez njihove spremnosti, snage, vere, nijedan posao ne može da bude ne samo završen, nego ni započet na pravi način. Karađorđe Petrović, ljudi koji su se na Sretenje 1804. godine okupili u Marićevića jaruži - knez Miloš, Dimitrije Davidović, Milet Radojković... Svi oni nisu samo zaslужni večni očevi ove države i ove nacije, nego najbolji primer ogromne vere i moći.

- Naravno Prvi Srpski Ustanak i Sretenjski Ustav su rezultati dugotrajnih istorijskih procesa, tokom kojih je u silne nesreće raslojavanja i raseljavanja jedan narod uspeo da preživi i da sačuva i razvije taj duh iz kojeg se rađa najbolji ljudski revolucionarni materijal. Ne smemo da zaboravimo onaj najvažniji detalj - ljudi. Naše hrabre ljudi, srpskog seljaka i njegovu snagu. Pre ustanka Karađorđe znao tri osnovne potrebe kod Srbija. Da se znaju moralni red i odnosi među ljudima, da se čuva nasleđeno i prima novo posle proveravanja, da se odluke ne donose svojevoljno, nego uvek dogovorno, jer i drugi imaju pameti. Na toj matrici Karađorđe je poveo borbu za slobodu i krenuo da stvara državu. Bez tog čoveka, bez njegovog sna, njegove vere i volje, ne bi bilo nas danas - rekao je Vučić.

- Nama je potrebna Evropa, ne uvek njeno licemerje i dvoličnost. Ne možemo bez nje, ali isto tako kad nas teraju da možemo i bez nekih koji nam nisu uzimali zemlju, mi ćemo reći: "Mi smo Srbi, imamo i srce i dušu." Pa ćemo ipak da vodimo svoju politiku. Da, čuvaćemo i svoje odnose sa Evropom, ali nećemo da gazimo svoje odnose ni sa Rusijom, ni sa Kinom, niti bilo kim drugim - poručio je Vučić.

On je posle govora dodelio priznanja. Na listi su diplome i predstavnici stranih kompanija i organizacija među kojima su Berge Brede, norveški političar i diplomat; Čen Bo, predsednica Kineskog instituta za međunarodne odnose i bivša ambasadorka Kine u Srbiji, ambasadori Španije, Palestine, Slovačke i Belorusije u Srbiji, Hari Aleks Rus, ambasador Mađarske pri SE, Roman Strakoš, generalni direktor kompanija Brose Srbija i Taška Šimizu, predsednik Kompanije Tojo tajers. Ordenom srpske zastave prvog stepena odlikovan je Vladimir Tolstoј.

Među odlikovanima je i italijanski istoričar Klaudio Toneli, koji je u Alpima pronašao srpske grobove, ali i Miloje Ž. Miličević, predsednik UO Fonda Dijaspore za maticu.

ZAVIĆAJ

Književnik Radomir Putniković; novinar, istraživač i istoričar dr Marko Lopušina, dr Maša Sipu, kineski istoričar i posthumno Dužzepe Zakarija, novinar i humanista su ovogodišnji dobitnicima, kao i prof Svetlana Matić, razvojni inženjer na klinici Medaustron u Austriji. Na listi laureata su i Tomislav nauci centar u Vordenklif i Humanitarna organizacija „Mali svet Kanada“ iz Toronto.

Posthumno su odlikovani i Spomenko Gostić, vojnik i najmlađi odlikovani borac Vojske Republike Srpske u ratu, Oliver Zajić momak je koji je ubijen 21. juna, 1998. godine u napadu Albanaca na selo Dušević kod Kline. Medalju za hrabrost dobili su i Miloš i Stefan Stojanović koji su ranjeni na Kosovu prošle godine na Badnjdan.

Posthumno su priznana dodeljena Goranu Radeviću koji je poginuo 1999. na Kosovu i Metohiji i Tomislavu Fatiću koji je godinu ranije poginuo takođe na KiM.

Među institucijama koje su odlikovane povodom višedečenijskog rada su i Narodno pozorište Republike Srpske, Kliničko - bolnički centar Kosovska Mitrovica, Letopis Matice Srpske, Specijalna bolnica za rehabilitaciju Banja Koviljača, Osnovna škola "Dragojo Dudić", OŠ "Stepa Stepanović" u Tekerišu, Muzej grada Beograda, Klinika za ginekologiju i akušerstvo - (GAK Višegradska), Košarkaški savez Srbije, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u BG, Institut za nuklearne nauke "Vinča", Institut za mentalno zdravlje, Galerija Doma Vojske Srbije, Narodna biblioteka "Jefimija" Trstenik, Hor RTS-a "Kolibri", Škola za muzičke talente u Čupriji i Letopis Matice Srpske,

Na listi su i mediji i to: Radio Beograd, Politika, Filmske vesti i Večernje Novosti. Ni estrada nije prošla bez odlikovanja - pa su među laureatima devojčica s Kosova poznata po pevanju Pavilina Radovanović, harmonikaš Mirko Kodić, pevačice Lepa Lukić, Leontina Pat, Marina i Marija Gobović, Zorica Brunclik i Aleksandra Kovač, ali i grupa "Kerber".

Posthumno je odlikovan i bivši košarkaš i trener Dejan Milojević. Na listi su i glumac i muzičar Nikola Pejaković kao i Biljana Čekić, devojčica koja je poznata po glavnoj ulozi u filmu Dara iz Jasenovca. Sretenjskim ordenom nagrađeni su Bogoslovija "Sveta tri Jerarha" u manastiru Krka, Igumanija Pećke Patrijaršije Haritina, episkop niški Arsenije, Manastir Tumane i mitropolit Didimotiha, Orestijade Grčke pravoslavne crkve Damaskin.

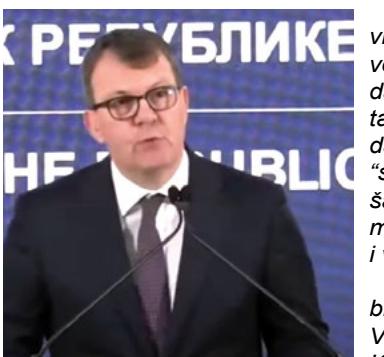
Među odlikovanima su i Davorka Čančarević i Marko Rodić, dispečeri u telekomandnom centru "Infrastrukture železnice" koji su sprečili tragediju u Zemunu, Jasmina Filić, majka dvanaestoro dece kao i Jan Nemček, graditelj violina.

Saladin Kurtagić, poljoprivrednik sa Peštera zaradio je Zlatnu medalju za zasluge jer gaji najveće stado ovaca na Balkanu, a Snežana Paunić jer je su obori vlasnice poljoprivrednog gazdinstva mesecima bili prazni jer je poštovala propisane mere za suzbijanje epidemije afričke kuge.

Dobitnici državnih nagrada su i Prehrambena industrija Budimka doo Požega, porodična firma "Auto Mirko" Prokuplje i Društvo za informatiku Srbije. Tomislav Momirović je laureat ovogodišnje zlatne medalje za zasluge.

Vladimir Janković, policajac povređen ispred Skupštine Be-

ograda tokom protesta "Srbije protiv nasilja" dobiće Zlatnu medalju za revnosnu službu kao i Jovica Spajić, pripadnik SAJ-a i ultramaratonac. Odlikovanja su dobili i 110 pripadnika Ministarstva odbrane i vojske Srbije.

On je istakao da je prva poruka da se tog dana, nakon vekova "ropskih lanaca i tame" začela nova, slobodna Srbija.

"Druga poruka je da velike i prelomne istorijske događaje mogu da pokrenu samo ljudi nesporne genijalnosti i odvažnosti. Koji vide daleko ispred svog doba i spremni su da urade sve što na putu do cilja mora da se uradi. A baš to je sažeto u jednu besmrtnu reč - Vožd", naveo je Mirović.

Predsednik Pokrajinske vlade je poručio i da je Karađorđe na početku ustanka rekao austrijskom generalu da neće pristati na pomirenje sa Dahijama.

Mirović se u besedi osvrnuo i na Sretenjski ustav i istakao da je bez obzira na to što je opstao samo pet nedelja, bio jedan od prvih i najliberalnijih ustava u tadašnjoj Evropi.

Predsednik Pokrajinske vlade je poručio i da Dan državnosti Srbije zaslužuje naš najdublji naklon i našu večnu zahvalnost.

Akademik Bela Balint se zahvalio u ime nagrađenih i poručio:

- Svi vi koji svojim prisustvom uveličavate ovaj skup, ali i praznik svih građana Srbije, obraćam se u ime svih nagrađenih. Po profesiji sam lekar, ali sam i književnik. Kako je Čehov rekao, medicina mi je supruga, a književnost moja draga. Sto se tiče drage supruge, ime joj je Srbija, a prezime država - mala ali slobodna.

Nagrade, čiji smo današnji dobitnici mi, nas i obavezuju. Da damo doprinos, damo detalje delimične celine, zbog čega smo danas i tu. U ime svih nas, zahvalujem se, gospodine, predsedniču, na ukazanoj časti i poverenju danas, kada se stavi ustavotvornost, na ovim svečanim odlikicima - rekao je Balint.

Posle završene ceremonije uručenja odlikovanja zaslужnim pojedincima i institucijama, proslava Sretenja je nastavljena audio-vizuelnim spektaklom pod nazivom „Slava i trajanje“. Tokom ceremonije dodele odlikovanja uz pomoć veštačke inteligencije „oživljeni“ su Vožd Karađorđe i knez Miloš Obrenović, a autori su braća Ivan i Bojan Zamurović, srpski umetnici čija su dela doživele globalni uspeh i svetska priznanja. Vožd Karađorđe „se obratio“ govorom koji je stvorila veštačka inteligencija, a prisutni su ga čuli u interpretaciji glumca Neboje Kundžićine.

„Na ovaj dan pre punih 220 godina govorio sam na zboru u Orašcu, moja srpska braća i sestre o značaju jedinstva i borbi za slobodu. Srce sa ponosom kuca kada vidi kako smo kroz vrtloge vremena opstali kao narod, održali kulturu, jezik i slobodu“, deo je virtuelnog govora Karađorđa.

Za „govor“ Miloša Obrenovića korišćene su originalne besede u Narodnoj skupštini, dok je glas pozajmio glumac Svetislav Goncić. Reprezentativni orkestar Garde i Policijski orkestar predili su promenadni koncert i muzički marš duž Knez Mihajlove ulice koji je počeo od Biblioteke grada u Knez Mihajlovoj ulici. Završnica obeležavanja Dana državnosti bio je spektakularni vatromet u Beogradu, Novom Sadu, Nišu, Kragujevcu, Banjaluci i mnogim gradovima u Republici Srpskoj.

Februar 2024.

ZAVIĆAJ

DAN DRŽAVNOSTI SRBIJE VAŽNIJEG DATUMA U SRPSKOJ ISTORIJI OD SRETEŠTA NEMA

Srbija obeležava Dan državnosti u znak sećanja na dva veoma važna istorijska datuma - podizanje Prvog srpskog ustanka i usvajanje prvog modernog Ustava Kneževine Srbije - Sretenjskog ustava.

Prvi srpski ustanak podignut je na zboru u Orašcu 1804. godine. Bio je to početak srpske borbe za oslobođenje, odnosno, predstavlja rađanje srpske moderne države u 19. veku. Kao takav on zauzima veoma posebno mesto u istoriji Srpskog naroda i države, te se njegov početak danas obeležava kao Dan državnosti Republike Srbije, 15. februar.

Sretenjski ustav prvi je ustav Kneževine Srbije iz 1835. godine. Njegov tvorac je Dimitrije Davidović, učeni Srbin iz Austrije. Dan kada je 1835. godine usvojen Sretenjski ustav, 15. februar, se obeležava kao Dan državnosti.

PRVI SRPSKI USTANAK

Prvi srpski ustanak je pokrenut kao reakcija na janjičarski režim u Beogradskom pašaluku, a kao svoje ciljeve je imao oslobođenje od Turaka, vaskrs srpske države i izgradnju novih državnih institucija, ukidanje feudalizma i kulturni preporod. Za početak ustanaka uzima se skup narodnih prvaka, mahom iz Šumadije u selu Orašac, na mestu poznatom kao Marićevića jaruga 2. Februara 1804. po julijanskom kalendaru, odnosno 15. februara po gregorijanskom kalendaru. Na skupu je za vožda-vrhovnog vojvodu izabran Đorđe Petrović Karađorđe i već tada se donela odluka o pokretanju akcije protiv Turaka. Istog dana, ustanici su napali turske jedinice širom kragujevačke nahijske.

Srpska ustanica vojska, iako seljačka po svom karakteru, nije bila bez iskustva. Prve ustanice jedinice su činile narodne starešine i viđenje ljudi, a oko njih su se potom okupili narodna vojska, hajduci, vojnici iz Kočine krajine kao i veliki broj dobrovoljaca iz Austrije.

Smatra se da je u aprilu 1804. broj ustanika bio 25.000. Sa rastom ustanaka, rasla je i vojska. Hajdučke čete i seljački odredi su prerasli u narodnu vojsku (miliciju) koja je bila organizovana po teritorijalnom principu. Na čelu vojske bio je vožd Karađorđe, a pod njim velike vojvode i vojvode koje su imale komandu nad nekoliko nahijskih vojskama. Nahijskim vojskama su komandovale bimbaše, a srezovima buljubaše.

Bitka koja je dala veličinu ustaniku i načinila ga narodnim pokretom za oslobođenje bila je Bitka na Ivankovcu u kojem su se ustanici sukobili prvi put sa carskom vojskom od 6.000 ljudi predvođenih Hafiz-pašom koji su poslati od Niša da uspostave carsku vlast u Beogradskom pašaluku. Ustanici su u velikim borbama odbili carsku vojsku i naterali su je u povlačenje. Pobeda na Ivankovcu je prva velika pobeda srpske vojske u ustaniku i označila je otvoreni rat protiv sultana.

Suočen sa porazima u Srbiji, sultan je ustanike shvatio ozbiljno i 1806. preuzeo veću kampanju sa ciljem da ponovo uspostavi vlast u pašaluku. Usled nesihronizovane akcije turskih

vojski i velike požrtvovanosti srpskih ustanika u bitkama na Mišaru i kod Deligrada Srbija je bila odbranjena. Položaj ustanika je dodatno poboljšan kada su kao saveznika dobili Rusiju.

Operacije ustanika su proširene van Beogradskog pašaluka na istočnu Srbiju, Bosnu i Novopazarski sandžak. Osetne poraze ustanici su počeli da trpe 1809. godine. Porazi na Čegru 31. maja i pad Deligrada 23. avgusta su uzdrmali samopouzdanje ustanika, pogotovo u kombinaciji sa kolebanjem Rusije da pokrene veće operacije. Zajedničke operacije Srba i Rusa 1810. su uspele da poprave situaciju iz 1806. ali dalji tok dogadaja nije išao na ruku ustanicima. Položaj Rusije u Evropi nije bio nimalo povoljan, a rat sa Napoleonom 1812. bio je krajnje izvestan. Iz tih razloga je Rusija sa Osmanskim imperijom potpisala 28. maja Bukureški mir čiji je član osam govorio da Porta ima pravo da ponovo uspostavi svoju vlast u Rusiji. Bukureški mir je predstavljao ogromno iznenadenje za ustanike i delovao je veoma poražavajuće na njih. Ostavši bez saveznika, ustanici su se jula 1813. suočili sa turskom ofanzivom od Vidina, Niša i sa Drine. Bez municije i opreme, potpuno sami, ustanici nisu bili u stanju da odbrane Srbiju i Turci su 7. oktobra ušli u Beograd.

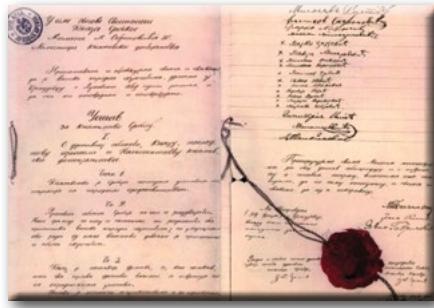
Iako ugušen, Prvi srpski ustanak je predstavljao tek početak srpske revolucije i na njegovim osnovama je građena buduća sloboda Srbije.

SRETEŠTVO USTAVA

Ustav Knjaževstva Srbije je prvi ustav kneževine Srbije donet u Kragujevcu 1835. godine. Poznat je kao Sretenjski ustav zato što je izglasani na skupštini koja je započeta na hrišćanski praznik Sretenje Gospodnjeg, tada 14. februara. Tvorac ustava je bio Dimitrije Davidović, učeni Srbin iz Austrije i knežev sekretar. Sretenjski ustav je bio na snazi samo dve nedelje, pošto su protiv njega bili Osmansko carstvo, Obrenović.

Rusija i Austrija, kao i knez Miloš Obrenović.

Uzroci donošenja Ustava od 1835. su pre svega izloženi u

ANA BRNABIĆ U KRAGUJEVCU: SRETEŠTVO USTAV PROKLAMOVAO TEMELJNE VREDNOSTI – SLOBODU I NEZAVISNOST

U Staroj skupštini u Kragujevcu održana je tradicionalna Sretenjska akademija povodom Dana državnosti Republike Srbije. "Sretenjski ustav proklamovao je temeljne vrednosti našeg naroda - slobodu, nezavisnost i miroljubivost", rekla je besedeci predsednica Vlade Ana Brnabić.

Brnabić je u Sretenjskoj besedi istakla da su ideje i idea-li sadržani u Sretenjskom ustavu odlučno i javno proklamovali temeljne vrednosti koje već vekovima baštini srpski narod. Sloboda, nezavisnost, miroljubivost samo su neki od idealova vešto inkorporiranih u sadržaj Sretenjskog ustava, rekla je Brnabić.

Ona je podsetila da Sretenjski ustav nije bio isključivo prvi osnovni pravni akt Srbije, već i jedan od tadašnjih najdemokratskih ustava u čitavoj Evropi.

- Teritorijalno mala, ali duhom, slobodarstvom, nepokornošću i vizijom snažna Kneževina Srbija, iznedrila je na ovom mestu jedan od najznačajnijih pravnih spomenika Evrope celokupnog 19. veka. Stoga mi danas proslavljamo Dan državnosti i Dan ustavnosti naše otadžbine. Ove godine to činimo svečanije, organizovanije i masovnije nego ikada. Ovo je dan za ponos i za karakteru vladavine tadašnjeg kneza Miloša Obrenovića. Knez je uspeo da se uz turšku podršku uzdigne na rang „baš kneza“ ili vrhovnog kneza. Nakon Drugog srpskog ustanka, glavni knežev takmac u vlasti je bila Narodna kancelarija, pretvorena 1826. u Beogradski sud. Nezadovoljstvo Miloševim apsolutizmom je dovelo do dizanja mnogobrojnih buna. Njihov cilj je bio ograničiti Miloševu vlast. Miletina buna (januar 1835.) je bila neposredan

zahvalost. Ovo je dan kada ukazujemo na slavu i trajanje naše otadžbine, što je i osnovna poruka ovogodišnjeg objedinjenog proslavljanja nacionalnog praznika, napomenula je premijerka.

Premijerka je ukazala na to da sloboda, suverenitet i nezavisnost nisu puki dar, već da se oni mukotrpno osvajaju i još mukotrpne štite. Istakla je da živimo u vreme brojnih, veoma opasnih, bezbednosnih, političkih, identitetskih i drugih izazova.

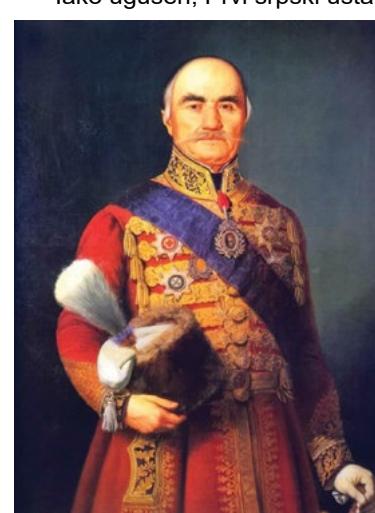
- Naš odgovor na sve te izazove je veoma jednostavan. Naša snaga počiva u našim ljudima, jedinstvu, slozi i saglasju. Samo ujedinjeni u odanosti otadžbini i spremnosti da je unapreduemo, snažimo i obogaćujemo u svakom vidu njenog postojanja, možemo da svi skupa obezbedimo bolju, sigurniju i srećniju budućnost našoj deci, zaključila je Brnabić.

Sretenjska akademija održana je u zdanju Stare skupštine u Kragujevcu, gde je 1835. godine donesen Sretenjski ustav, a u prisustvu brojnih ministara i predstavnika lokalne samouprave.

Na akademiji je izveden program pod nazivom "Kulturna diplomacija", rađen po tekstu Vladimira Đorđevića i u režiji Mladen-a Kneževića, a završena je pesmom "Vostani Serbi".

povod za donošenje Ustava.

Sretenjski ustav je prvi moderni srpski ustav. U njemu su izražene potrebe srpskog društva: nacionalna emancipacija, razbijanje feudalnih ustanova i autokratske vladavine. Ustav je rađen po uzoru na francuske ustavne povelje i belgijski ustav. Sretenjski ustav je takođe jedan od prvih demokratskih ustava u Evropi.

Februar 2024.

ZAVIČAJ

ZAVIČAJ

PRVOM SRPSKOM ARHIEPISKOPU ODATA VELIKA POČAST I U BEČU SVETI SAVA SVETLO KOJE ZA NAS VEĆITO SJA

Blagoslovom Njegovog Preosveštenstva Episkopa bačkog i Administratora crkvenih jedinica u Austriji dr Irineja, Njegovo Preosveštenstvo Episkop hvostanski Aleksej, vikar Njegove Svetosti Patrijarha srpskog Porfirija, načalstvovao je večernim bogosluženjem uoči praznika Svetog Save, Prvog Arhiepiskopa Srpskog – Slave Sabornog hrama u Beču.

Episkopu su sasluživali nastojatelj hrama jerej Miljan Antić, protovjednik Đorđe Pantelić i đakon Aleksandar Dmitrović.

Na kraju bogosluženja Episkop Aleksej se obratio vernom narodu sa poučnom besedom, čestitavši svima ovaj Veliki praznik i Slavu Sabornog hrama.

Na dan Svetog Save, Njegovo preosveštenstvo episkop hvostanski Aleksej, načalstvovao je Svetom arhijerejskom Liturgijom na praznik Svetog Save, Prvog Arhiepiskopa Srpskog – Slave Sabornog hrama u Beču.

Episkopu je sasluživalo sveštenstvo iz Beča: nastojatelj Hrama Hristovog Vaskrsenja protovjednik-stavrofor Drago Vujić, nastojatelj hrama Akatista Presvete Bogorodice jerej Miladin Vujković, paroh pri hramu Rođenja Presvete Bogorodice protovjednik Aleksandar Stanković, sveštenstvo Sabornog hrama – nastojatelj jerej Miljan Antić, protovjednik Đorđe Pantelić, đakon Aleksandar Dmitrović kao i đakon Nikola Kostić iz Beograda.

Hram je bio ispunjen mnoštvom vernog naroda iz Beča, okoline, gradova izvan Austrije ali i iz otadžbine, koji su prispeli hramu Svetog Save, da uznesu svoje molitve zajedno sa Arhijerejem i sveštenstvom.

Na Božanstvenoj Liturgiji je odgovarao Eparhijski hor Kornejije Stanković pod dirigentskom palicom Ive Mrvoš – Anokić, koji su ove godine bili kumovi slave. Po zaamvonoj molitvi je usledilo blagoseljivanje slavskih darova.

Episkop Aleksej je čestitao svima praznik i slavu hrama, obrativši se vernicima prigodom besedom. Istakao je težinu duhovnog nasleđa koje nosi srpski rod, jer je ono ispunjeno Jevangeljem. Sveti Sava je krenuo Hristovim stopama, postao je Riznica Duha Svetoga, hram Duha Svetoga. Episkop je time rekao da svi treba da se ugledamo na njega, koji je ispunio Jevangelje – ono što je Sam Hristos zapovedio.

Na praznik Svetog Save episkop hvostanski Aleksej je, uz sasluženje sveštenika iz Beča, načalstvovao liturgijom proslavljujući slavu Sabornog hrama u prestonici Austrije.

Episkop Aleksej je čestitao svima praznik i slavu hrama, obrativši se vernicima prigodom besedom u kojoj je istakao težinu duhovnog nasleđa koje nosi srpski rod, jer je ono ispunjeno Jevangeljem. Vladika Aleksej je naveo primere ljubavi prema

bližnjem, ističući svetiteljevo izmirenje njegove starije zavađene braće, Vukana i Stefana Prvovenčanog, kao i način na koji je Sveti Sava postigao pomirenje sa Ugarskim kraljem Andrijom, sa kojim je postao i prijatelj.

Jerej Miljan Antić, starešina Sabornog hrama, zahvalio je u ime sveštenstva i vernog naroda episkopu što je svojim dolaskom uveličao praznik. Potom je usledila trpeza ljubavi u parohijskoj sali hrama Svetog Save.

U organizaciji Srpske pravoslavne opštine Sveti Sava u Beču je održana Svetosavska akademija, čiji su gosti bili glumac Vojin Ćetković i Dragiša Vukić, upravnik pokloničke agencije SPC Dobročinstvo. Episkop hvostanski Aleksej, vikar patrijarha srpskog Porfirija, osvetio je slavski kolač, a ovogodišnji kumovi slave bili su Mile i Rozalija Štrnja i Eparhijski hor "Kornejije Stanković".

– Za srpski rod najvažnije što je Sveti Sava žitelj carstva božeg, i što je kao takav mogao da ujedini srpstvo i sačuva ga u pravoslavnoj veri. Sveti Sava je razumeo značaj duhovnog života. Zahvaljujući njegovom delovanju Srbi znaju ko i šta su – napisao je vladika Aleksej.

ZAVIČAJ

Februar 2024.

Ovogodišnju besedu držao je Dragiša Vukić, koji je govorio na temu "Sveti Sava i značaj njegovih putovanja u Svetu goru i Svetu zemlju". Naglasio je da je Sveti Sava bio i ostao prosvjetitelj srpskog naroda, i da ga slave svi Srbi, ma gde žive.

U programu su učestvovali,

pored glumca Vojina Ćetkovića, koji je gost bečke Crkvene Opštine i koji je govorio i deo iz Molitvi na Jezeru – Episkop Nikolaj Velimirović, muzički pedagog Nikola Zarić i njegov bečki narodni orkestar. Publici su takođe predstavili Eparhijski hor "Kornejije Stanković" pod dirigentskom palicom Ive Mrvoš Anokić i Mali hor Prosvjete.

U nedelju po Savindanu, u našem najmlađem bečkom hramu posvećenom Akatistu Presvete Bogorodice u dvanaestom bečkom okrugu, služena je sveta arhijerejska Liturgija. Božanstvenom Liturgijom načalstvovao je Njegovo Preosveštenstvo Episkop hvostanski G. Aleksej. Episkopu Alekseju sasluživali su jerej Miljan Antić, starešina đakon Aleksandar Dmitrović Sabornog hrama Svetog Save, protovjednik Predrag Gajić i jerej Miladin Vujković, sveštenici pri hramu Akatista Presvete Bogorodice kao i đakon Nikola Kostić.

Za pevnicom su odgovarali teolozi – doktorand Danijel Cvjetković, Radisav Pantić, Milan Pantić, Luka Lukić kao i studentkinja Valentina Pernat.

Nakon jevandelskog začala, Episkop Aleksej se obratio prisutnim vernicima prigodom besedom. Episkop je istakao da je jedino pitanje koje treba da zaokupi pažnju čoveka – Kako naslediti život večni? – pitanje koje jeste u stvari osnovni cilj našeg bitisanja na zemlji, znajući da su hrišćanska stremljenja usmerena ka nebeskoj postojbinu. I zato treba srce naše da je vezano za Boga, za nebesku postojbinu, a bogatstvo treba da nam posluži da služimo drugima, a nikako da se vežemo za njega.

Februar 2024.

Da blagodarimo Gospodu za svaki dan, za svaki tren, koji treba da nam posluži za pokajanje, da znamo da ištemo samo Carstvo Božje i pravdu Njegovu – ponovo je preosvećeni Vladika.

Potom se sveštenik Miladin, u ime bratstva hrama Akatista Presvete Bogorodice, zahvalio Preosvećenom Episkopu Alekseju na poseti ovom novom hramu i na blagoslovu, zablagodarivši potom i narodu koji svake nedelje ispunjava hram Božji i koji se trudi da svojim prilozima pomaže planiranoj rekonstrukciji i obnovi ove svetinje.

Vladika je delio naforu vernicima i mnoge pričesti, a među njima i više desetina mališana.

Nakon Svetе arhijerejske liturgije je usledila trpeza ljubavi za sve prisutne u hramovnoj sali.

ZAVIČAJ

ORDINACIJA
Dr.med. Univ.
Zorica Mijalković
Lekar opšte medicine

Dijagnostika, prevencija i terapija
za pacijente svih uzrasta.
Pregledi u trudnoći.
Sva osiguranja i privatno.

LABORATORIJSKE ANALIZE UTORKOM I PETKOM 8 - 12 h

Rennweg 22/9, 1030 WIEN
Telefon: +43 1 798 41 02 Fax: 798 41 02 33

Dr. med. Nevenka Mirković
specijalista za ginekologiju i porodiljstvo
GINEKOLOŠKA ORDINACIJA

- Ginekološki pregledi
- Hormonspezialist
- Preventiva osteoporoze
- Rak dojke i genetika
- Rešavanje seksualnih problema
- Lečenje steriliteta, kao i hormonska i psihološka priprema za veštačku oplodnju

Radno vreme ordinacije:
Mo, Di, Do 12.00 - 20.00
Mi, Fr 10.00 - 14.00
i po dogovoru

KFA / WAHLARZT

Tel: 0699/ 104 17 001
Fax: 01/ 92 46 222

1160 Wien
Ottakringerstrasse 215/4/5

Da li tražite dobro plaćen posao? Naročito u vreme krize, možete dobro da zarađite sa nekretninama.
Da li ste agent za nekretnine ili tražite novi izazov u karjeri?
Širimo naš tim i tražimo profesionalce ili početnike u prodaji.

Nudimo i obuku sa našom 4M akademijom. Uspešni brokeri u Austriji godišnje zarade više od 150.000.
Prijavite se sada: office@4m-immo.at z.H. Herr Schüler, BA www.4m-immo.at

RADIO BOOM TAXI

IZ SVIH MREZA
BEZ POZIVNOG
1-98-28

Dobro došli

BESPLATAN POZIV: 08000 19828

WhatsApp
Viber
063/10 80 851, 069/198 28 98

RENT A CAR
RENT A CAR
VIN D.O.O.

NON 24h STOP

ZAVIČAJ

Februar 2024.

EDDY
KFZ - MEISTERBETRIEB
KFZ - SPENGLER
REPARATURWERKSTÄTTE ALLER MARKEN
INH.: DJURDJEVIĆ NEDELJKO

EDDY KFZ-MEISTERBETRIEB

**Kvalitet, Sigurnost, Pošten rad,
Korektan obračun i cene**
OPRAVKE MOTORA, ELEKTRIKA,
ISPRAVLJANJE KAROSERIJA, OPRAVKA HAVARIJE
TEHNIČKI PREGLED § 57a, ZA SVE MARKE AUTOMOBILA

Tel: +43 1 545 47 35, Fax: +43 1 545 58 10
MAUTHAUSGASSE 2A, 1050 WIEN

WWW.EDY.AT EDDY-KFZ@AON.AT Pon-Pet. 08-12^{oo} und 13-18^{oo} Uhr

Für alle Marken

Kfz REPARATUR FACHBETRIEB Prüfstelle

ZAVIČAJ

Februar 2024.

DVADESETI DANI SVETOSAVLJA DOSTOJANSTVENO PROSLAVLJENI U PARIZU

U okviru 20. jubilarnih Dana Svetosavlja, u zajedničkoj organizaciji Saveza Srba Francuske i udruženja Mondo kult i Singi art koje vodi Petar Gojković, održana je Svetosavska akademija i prijem u Ambasadi Srbije u Parizu. Sastavni deo manifestacije bio je i tradicionalni Svetosavski bal na Seni.

Maja Gojković je istakla da je Sveti Sava ugradio temelje na kojima se i danas zasniva "čitava srpska kuća", te da je zato važno čuvati sećanje na njega.

– Kada je reč o našoj dijaspori u Francuskoj, meni je veliko zadovoljstvo što sam videla koliko je ovde aktivna. Još veći osećaj ponosa je što naši ljudi očigledno Ambasadu Srbije u Francuskoj doživljavaju kao svoju kuću. Znaju da su im vrata otvorena – sa zadovoljstvom je istakla ministarka Gojković.

Ambasadora Ana Hrustanović uputila je reči dobrodošlice predstavnicima dijaspora i istakla važnost zajedništva povodom ovako značajnog praznika: "Svetosavlje je simbol za okupljanje Srbija gde god oni žive u rasejanju".

Posle obraćanja domaćima, Petar Gojković je uručio Svetosavske povelje najzaslužnijim aktivistima i pojedincima srpske dijaspore ne samo u Francuskoj, nego i u Holandiji, Austriji, Nemačkoj i Švajcarskoj.

Domaćin akademije bila je Ana Hrustanović, nova ambasadorka Srbije u Francuskoj, a prijemu su prisustvovali Maja Gojković, ministarka kulture Srbije (koja je u Parizu boravila povodom potpisivanja važnog sporazuma u Unesku o obnovi zajedničkog paviljona u Aušvicu), Tamara Rastovac Siamašvili, ambasadorka Srbije pri Unesku, episkop zapadnoevropski Justin, Natali Beljanski, direktorka Kulturnog centra Srbije u Parizu, delegacija Uprave za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu koju su činili Aleksandra Lukić, Nevena Milić i Miroslav Nestorović, kao i mnogi ljudi iz sveta kulture i politike i predstavnici dijaspore.

ZAVIČAJ

– Sama činjenica da smo uspeli da 20. godinu zaredom organizujemo Dane Svetosavlja, puno govori. Kontinuitet mnogo znači, a mi Srbi bukvalno koračamo na ovaj način i pokazujemo svetu koliko smo jedinstveni u rasejanju – izjavio je Gojković, pozdravljajući prisutne goste.

Na zabavi u bašti ambasade, podno Ajfelove kule, posebno su bile raspoložene: Stana Grubar, Katarina Mijić, Biljana Gojak, Dobrica-Katarina Filipović i Dubravka Stijović.

Februar 2024.

ko, ističući značaj Svetog Save. Petar Gojković je naveo da će iznajmiti dvorac za naredni Svetosavski bal, koji bi trebalo da bude sličan onom koji Srbi organizuju u Beču.

Među zvanicama su, između ostalih, bili i Bojana Kondić Pačić, ambasadorka BiH sa suprugom, Slavoljub Carić, konzul iz Strazbura sa suprugom i čerkom, Marija Praživoić i Blaženka Trivunović, koordinatorke za školstvo pri Ambasadi Srbije u Parizu, Đuro Ćetković, predsednik Saveza Srba Francuske, Mića Aleksić, počasni predsednik, dr Sveti Petrović i drugi.

I ove godine bilo je gostiju iz nekoliko evropskih država: Zoran Kalabić, privrednik, i Vesna Klinger, iz udruženja Fokus, oboje iz Beča, Stojan Stevanović, predsednik Udruženja srpskih privrednika iz Švajcarske, Gordana Srećković, pesnikinja iz Hollandije, i Željko Adžić, predstavnik Saveza Srba iz Temišvara.

Kruna događaja povodom velikog praznika bio je kao i ranijih godina Svetosavski bal na Seni, na brodu Batomuš. Ovaj jubilarni, 20. bal okupio je više od 200 zvanica. Gosti su uživali uz tradicionalne srpske pesme, francuske šansonjerke i srpska snaha, Lor Prešak, operске pevačice Dragana Moles i Lana Ajša Dabović, saksofonistkinja Maja Petrović i Đorđe Perić.

Čim je brod zaplovio članice vokalnog ansambla Brojanica iz Beograda i balski orkestar Petra Gojkovića izveli su Svetosavsku himnu. Zatim su se gostima obratili otac Slaviša i prota Želj-

Februar 2024.

ZAVIČAJ

INTENZIVNIJA SARADNJA U CILJU SMANJENJA BROJA POŽARA

Saša Nikolić, predsednik opštine Kladovo, je povodom 13 požara na otvorenom u poslednja dva dana u ovoj opštini, održao sastanak sa predstavnicima službi za zaštitu od požara, vatrogascima, policijom i predsednicima Mesnih zajednica.

,Svrha sastanka je da apelujemo na naše sugrađane da ne pale divlje deponije i strnjike, i da tako ne izazivaju velike požare. Materijalni troškovi nisu zanemarljivi. Poverenici civilne zaštite i predsednici Mesnih zajednica moraju da ponesu deo odgovornosti i razgovaraju sa svojim sugrađanima i meštanima, da apeluju da se ne dešavaju ovakve stvari kao u poslednja dva dana. Ovakve događaje želimo da predupredimo i izbegnemo posledice. Nadam se, zaista, da će tako i biti”, istakao je Nikolić.

Komandant vatrogasno-spasičkog bataljona Bor, Ivan Janković, rekao je da je „za šest dana u Borskem okrugu bilo 50 požara na otvorenom prostoru. Želimo da kod ljudi probudimo svest i nađemo način da ovo rešimo. Troše se resursi vatrogasnih jedinica u Kladovu, u ljudstvu i tehniči. Trenutno, je u Kladovu angažovan 12 vatrogasaca, a nakon obuke biće ih 16, što je maksimalan broj zaposlenih. Sve smo učinili, ali maksimalan broj radnika nije dovoljan za ovoliki broj događaja. Požar na otvorenom prostoru u Kladovu je na velikim površinama, uništava se sav živi svet, a menja se i ekosistem. Moramo da utičemo, jer je ljudski faktor odgovoran za 99 odsto požara. Saradnja sektora za Vanredne situacije i opštine Kladovo je odlična i prilikom ovakvih događaja pomaže svim svojim kapacitetima“.

Ivan Radojković, načelnik Policijske stanice Kladovo, naglasio je da je „neophodna intenzivnija saradnja i razmena informacija kako bi se postigao cilj. Za nedozvoljeno paljenje na otvorenom predviđene su i sankcije. Za fizička lica kazne su od 10 do 100 hiljada dinara, a za teže posledice kazne zatvora su od šest meseci do tri godine“.

Na sastanku je bilo reći i o dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Za ovaj lep i human posao obučeno je 20 pripadnika i još toliko treba da se osposobi i uslediće i promocija po selima.

USVOJENA ODLUKA O PRISTUPANJU IZMENAMA STATUTA OPŠTINE KLADOVO

Na 20. sednici Skupštine usvojena je Odluka o pristupanju izmenama Statuta opštine Kladovo. Odlukom je imenovana tročlana komisija koja će da uskladi nadležnosti Skupštine opštine Kladovo, Opštinskog veća i predsednika opštine Kladovo, kao i da sproveđe druge izmene ukoliko je to potrebno.

Kako se čulo to je u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i pozitivno pravnim propisima kojima se regulišu nadležnosti organa opštine.

Podršku odbornika dobio je i predlog o dopuni Odluke o određivanju lokacije za odlaganje građevinskog šuta i otpada od rušenja objekata. Dopunom je određena nova lokacija na katastarskoj parcelei broj 615/1 u katastarskoj opštini Velika Vrbica. Zemljište je u javnoj svojini opštine Kladovo.

„Donošenjem Uredbe o načinu i postupku upravljanja otpadom od građenja i rušenja propisan je način upravljanja ovom vrstom otpada. Zato je potreba da se odrede lokacije i postupci upravljanja ovom vrstom otpada i u samoj jedinici lokalne samouprave od njegovog nastanka pa do zbrinjavanja, odnosno konačnog odlaganja“ – naglasio je između ostalog Saša Nikolić predsednik opštine Kladovo.

Na sednici Opštinskog veća

kojom su predsedavali Saša Nikolić, predsednik opštine Kladovo i njegov zamenik, Bojan Božanović, većnici su doneli Odluku o usvajanju godišnjeg plana javnih nabavki za ovu godinu, kao i Odluku o posebnim uslovima za uređenje i opremanje objekata uređajima za odvođenje dima, pare i mirisa, za šta je Ministarstvo za turizam i omladinu RS dalo pozitivno mišljenje.

Reč je o ugradnji filtera za sve ugostiteljske objekte koji pripremaju hrano na teritoriji naše opštine. Kada prođe skupštinsku proceduru, odluka stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u Službenom listu opštine Kladovo, a pravna lica i preduzetnici koji obavljaju ugostiteljsku delatnost imajuće šest meseci da se pripreme i ugrade neophodne filtere, kako ne bi plaćali predviđene kazne.

Većnici su usvojili predlog Odluke o dopuni odluke o određivanju lokacije za odlaganje građevinskog otpada i otpada od rušenja objekata.

OBNOVA KULTURNIH CENTARA, MUZEJA, ARHIVA, BIBLIOTEKA I DRUGIH USTANOVA KULTURE ŠIROM SRBIJE

Potpredsednica Vlade Republike Srbije i ministarka kulture Maja Gojković održala je sastanak sa 50 gradonačelnika i predsednika opština u Srbiji, koji će uz podršku Ministarstva kulture tokom ove godine raditi na obnovi kulturnih centara, muzeja, arhiva, biblioteka i drugih ustanova kulture širom Srbije.

Sastanku su i prisustvovali Bogdan Gugić, zamenik predsednika Opštine Negotin i Marko Milosavljević, iz kancelarije za LER OU Negotin.

Projekat „Da nas prati dobar glas 3“ kojim je Opština Negotin aplicirala na konkurs „Gradovi u fokusu“ predviđa nastavak zamene stolarije na zgradi Doma kulture „Stjepan Mokranjac“ i adaptaciju podrumskih prostorija u Istoriskom arhivu Negotin.

Ove godine je za podršku projekata lokalnih samouprava „Gradovi u fokusu“ Ministarstvo kulture opredelilo 350 miliona dinara. Ministarka kulture Maja Gojković je pozvala gradonačelnike i predsednike opština da u što kraćem roku krenu u realizaciju podržanih projekata.

RADOSTI SAVINDANA U MANASTIRU VRATNA

I ove godine sestrinstvo manastira Vratna, sa monahinjom Anastasijom na čelu, radosno dočekuje učenike osnovnih škola na liturgijsko sabranje o Savindanu. Ovo sestrinstvo već drugu godinu, blagoslovom arhipastira Episkopa timočkog Ilariona, sa željom da ovo postane i tradicija, priprema kao podsticaj za dalje učenje i napredovanje u školovanju darove i novčane nagrade od nastavničkih veća izabranim učenicima.

Ovog puta u svetosavsko sabranje u Vratni uključen je i Dečji fond „Sveti Sava“ iz Helsinborga, osnovana blagoslovom i uz podršku Eparhije britansko-skandinavske Srpske Pravoslavne Crkve i njenog Episkopa Dositeja, kao i Crkvene opštine u Helsinborgu, u Švedskoj. Ova Fondacija je do sada mnogima pomagala školujući decu, obezbeđujući neophodne uslove za dalje školovanje, ugroženim porodicama zidala kuće, obezbeđivala pomoć dečjim bolnicama i činila mnoge dobrodetelji.

Uz veliku hrišćansku ljubav Suzane Purdić, aktivnog člana pomenute Fondacije, manastir je i ove godine, molitvenom podrškom Svetoga Save, sabrao veliki broj dece. Za troje učenika obezbeđena je novčana nagrada, a svi ostali učenici dobili su svetosavske paketiće. Nagrađeni učenici su Ekatarina Čobanović i Andrej Bajlonović, učenici OŠ „Stefanija Mihajlović“ iz Brze Palanke i Dušan Mitrović učenik dva instrumentalna odseka „Muzičke škole“ u Negotinu.

MUZEJ KRAJINE U NEGOTINU SVEČANOM AKADEMIJOM OBELEŽIO 90 VELIKIH GODINA POSTOJANJA

Svečanom akademijom u Domu kulture "Stevan Mokranjac" negotinski Muzej Krajine, u prisustvu brojnih zvanica, obeležio je danas veliki jubilej – 90 godina od osnivanja. Tokom 90 godina postojanja Muzej Krajine, kroz proces prikupljanja, čuvanja, zaštite i prezentacije kulturne baštine Negotinske krajine, postao je ustanova organizovanog kolektivnog pamćenja sa fondom od preko 15.000 predmeta, koje su dragoceno nasleđe naše prošlosti.

- Od svog osnivanja Muzej Krajine čuva dokumenta o izuzetno važnim istorijskim događajima i ličnostima ovoga kraja, od Hajduka Veljka Petrovića, hrabrog junaka iz Prvog srpskog ustanka do Stevana Mokranjca jednog od najznačajnijih naših kompozitora, brinući se o stvarnim duhovnim vrednostima, svetovnim znanjima, antičkim lokalitetima – kaže Vesna Stanković, direktor Muzeja Krajine.

Ova ustanova je, rečeno je na svečanoj akademiji, upriličenoj na sceni Doma kulture „Stevan Mokranjac, središte kulturnih aktivnosti najrazličitijih sadržaja sa godišnjom posetom od preko 20.000 turista.

- Negotin možda ne spada u najveće gradske centre u Srbiji, ali svakako spada među nekoliko gradova i regiona sa najvećim kulturnim nasleđem od praistorije do modernog doba. Otuda ne čudi što upravo Negotin zauzima značajno mesto u razvoju muzejskih ustanova u Srbiji 20. veka s obzirom da su prvi muzeji kompleksnog tipa, van Beograda i Vojvodine, otvoreni u Nišu i Negotinu – istakao je Miodrag Ivanović, državni sekretar Ministarstva kulture Republike Srbije.

Ivica Trajković, viši kustos pod-

setio je na najznačajnije istorijske periode u razvoju ove ustanove, podsetivši da se ideja o formirajućem muzeju rodila se tokom stogodišnjice oslobođenja Timočke Krajine od Turaka, na izložbi „Starine Krajine“ 21. septembra 1933. a već 16. februara 1934. stigla je i potvrda bana Moravske banovine da sa radom počne tada Gradski muzej „Hajduk Veljko“.

Minulih godina brojnim infrastrukturnim radovima koje je finansiralo resorno ministarstvo, lokalna samouprava ali i Evropska unija, modernizovana je Mokranjeva rodna kuća, Muzej Hajduk Veljka i upravna zgrada Muzeja.

- Pored zaštite, veliki je izazov u 21. veku, u digitalnom dobu, prezentovati tradiciju i kulturno-istorijsko blago na način koji će zainteresovati posetioce, i u muzeje privući i veći broj mladih - rekao je Bogdan Gugić, zamenik predsednika opštine Negotin.

I Bojana Borić – Brešković, direktorka Narodnog muzeja u Beogradu podsetila je na spone koje vezuju ovaj regionalni i naš nacionalni muzej.

- Uverena sam da će Muzej Krajine nastaviti putem kojim je odavno krenuo. Devet decenija po osnivanju, predstavlja reprezentativnu i respektabilnu ustanovu koja je jedan od stožera kulturnih zbivanja ovog dela Srbije – deodata je Borić - Brešković.

Svečanu akademiju uveličalo je Negotinsko pevačko društvo sa dirigentom Danilom Perkovićem, uz pratnju Damjana Dobrića na harmonici, duo Vesna Garabantin (violončelo) i Marko Miljković (klavir), kao i Etno grupa „Marinika“ pod upravom Danijele Marković.

Otvorena je izložba „Kulturno nasleđe Negotinske Krajine“, autora Sanje Radosavljević, muzejskog pedagoga a nedavno su promovisani i prvi broj časopisa – godišnjaka „Svetionik“, kao i publikacija o likovnoj zbirci Muzeja Krajine, uz prateću izložbu, autora Vesne Nikolić, istoričara umetnosti i višeg kustosa.

ZAVIĆAJ

Februar 2024.

BEĆKA PROSVJETA NA SRETIENJE O NEISCRPNOJ TEMI, SRBIMA U BEČU

Povodom obeležavanja praznika Sretenja i Dana državnosti Republike Srbije, SPKD Prosvjeta Austrija organizovala je predavanje na temu „Srbi u Beču; Nastanak i razvoj srpske crkveno-školske opštine Svetog Save“. Predavanje je održano u okviru tradicionalne tribine Prosvjete – Susreti i razgovori, u subotu 17. februara uveče u sali Crkve Vaskrsenja Hristovog u drugoj bečkoj opštini.

SRĐAN MIJALKOVIĆ DOBITNIK NAGRADE SIMO MATAVULJ

Na skupštini Udruženja književnika Srbije održanoj u Domu vojske Srbije u Beogradu, u okviru programa skupštine dodeljena su i tradicionalna priznajna ove značajne ustanove.

Među dobitnicima bio je i prof. Srđan Mijalković, osnivač i potpredsednik bečke Prosvjete, kome je svečano uručeno posebno priznanje, plaketa sa likom Sime Matavulja, književnika i prvog predsednika UKS. Ovo visoko priznanje dodeljeno mu je za negovanje srpskog jezika i književnosti, dugogodišnju saradnju i doprinos društvu.

Predsednik Prosvjete Marko Sarić, pozdravio je prisutne, napolnjuvši da se Susreti i razgovori održavaju više od jedne decenije, da predstavljaju tradicionalnu manifestaciju na kojoj su učešće uzeli mnogi uvaženi profesori, književnici, istoričari i kulturni delatnici.

Istoričar Zlatan Stojadinović, saradnik Austrijske akademije nauka, podelio je sa prisutnima rezultate svog višegodišnjeg rada. Govorivši o osnivanju i razvoju srpske crkveno-školske opštine Svetog Save, gospodin Stojadinović, verno je dočarao vreme sa kraja XVIII i tokom XIX veka, sve probleme i izazove koje su tada stojale pred srpskom zajednicom i način na koji su se oni nosili sa njima i kako su ih rešavali..

Ova svečana prilika iskorisćena je i da se veze srpskih organizacija u Austriji prodube, a Prosvjeti je uručeno lepo priznanje – zahvalnica Austrijskog Saveza srpskog folklora. Priznanje je potpredsedniku Prosvjete prof. Srđanu Mijalkoviću uručio predsednik Saveza g. Aleksandar Stanković.

Posle predavanja usledila su i mnogobrojna pitanja zainteresovanih na koja je istoričar Stojadinović strpljivo odgovarao.

Februar 2024.

ZAVIĆAJ

NAJBOLJE CRVENO AUTOHTONO VINO SRBIJE 2023 BUKOVSKI CUVÉE MATALJ

M

Jedinstvena
tradicionalna
kupaža

Prokupac
Začinak
Četereška

NEGOTINSKO
CRNO

www.mataljvinarija.rs

ZAVIĆAJ

Februar 2024.

Tu smo
komšije!
www.tekijanka.com

POSETITE NAS
NA ADRESI
MILOŠEUSKI PUT 88
U NEGOTINU

Obezbeđen parking
za oko 50 vozila

Uvek sveže
voće i povrće

Sveže meso
sa lokalnih farmi

Veliki izbor
suhomesnatih zanatskih
proizvoda i sireva

Kuvana jela i roštilj
za poneti

Nudimo vina
sa podneblja
Istočne Srbije

www.tekijanka.com

Februar 2024.

ZAVIĆAJ

NEGOTIN - SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVENA OPŠTINA, ORGANIZOVALA SVETOSAVSKU AKADEMIJU

Na Savindan, 27. januara na velikoj sceni Doma kulture „Stevan Mokranjac“ Srpska pravoslavna Crkvena opština Negotin, organizovala je, tradicionalno, Svetosavsku akademiju.

Program je Himnom Svetom Savi, otvorio Hor Crkve Svetе Trojice sa dirigentom Svetlanom Kravčenko. U prepunoj sali Doma kulture besedio je protonamesnik Marjan Kerčulj, arhijerejski namesnik negotinski:

“Kada bi me neko pitalo ko je to Sveti Sava, šta bih mu kazao? Verovatno jednu suštinu da je Sveti Sava glas hiljadu dece koja danas slave i raduju se, odjek zvona sa Vraćara, neizreciva radost Studenice, ikona u džepu srpskog vojnika, kamen u Studenici, kivot Svetog Stefana Dečanskog, umirući glas majke koja teši svoje dete, nepregledna i plodna polja, novorođenče i starac. Još bih mu rekao da je to naš osmeh, molitva, naš gen, nešto što ovozemaljskim vrednostima ne možeš da kupiš, ne možeš da trguješ sa time, ne možeš da prevedeš i preoblikuješ. Možeš da zastaneš, umiriš dušu i da čuјeš tihovanje i shvaticeš da Sveti Sava, to smo svi mi.”

Bogat kulturni program, sa oko 400 učesnika izveli su učenici negotinskih osnovnih škola, đaci Negotinske gimnazije, Tehničke škole, Poljoprivredne škole sa domom učenika „Rajko Bosnić“ Bukovo, Umetničke škole „Stevan Mokranjac“, mališani Predškolske ustanove „Pčelica“, studenti Visokoškolske jedinice

Negotin vranjskog Pedagoškog fakulteta, etno grupe „Marinika“ i „Klasje“, članovi KUD „Stevan Mokranjac“ i Dečiji i Hor Crkve Svetе Trojice.

U ime Srpske pravoslavne Crkvene opštine Negotin, kojoj je tehničku podršku u organizaciji Svetosavske akademije pružio negotinski Dom kulture, prosvetnim radnicima i obrazovnim i kulturnim institucijama uručene su zahvalnice za saradnju na realizaciji programa a najmlađi učesnici su darivani svetosavskim paketićima.

Na kraju Svetosavske akademije učesnicima i prisutnim posetocima Svetosavske akademije obratio se episkop timočki Iliarion, koji je između ostalog rekao:

“Deco svetosavska, odavde treba da odete radosni, revnosi, utvrđeni u veri pravoslavnoj, u veri hrišćanskoj, a to, ako imate u sebi, neće biti teško, da ispunimo i reč našeg blaženopočivšeg patrijarha Pavla da lako budemo ljudi ako budemo najpre božiji ljudi i božije sluge jer biti sluga božji je najveći dar i najveća čast koju čovek može da primi ovde na zemlji.”

ZAVIČAJ

Februar 2024.

SAVINDAN U HRAMU SVETI ĐORĐE U KLADOVU OBELEŽENO SEĆANJE NA NAJVEĆEG SRPSKOG PROSVETITELJA

Negujući nasleđe i tradiciju hramovi i škole u opštini Kladovo slave Savindan, kojim se obeležava sećanje na najvećeg i najznačajnijeg srpskog prosvetitelja Svetog Savu. U hramu „Sveti Đorđe“ održana je sveta liturgija, a rezanje slavskog kolača obavili su episkop Timočki Iliarion i sveštenici kladovske crkve.

Osim učenika i prosvetara iz tri gradske škole, duhovnom slavlju prisustvovao je i Saša Nikolić predsednik opštine Kladovo sa saradnicima.

– Zajedničkim prigodnim programom i rezanjem slavskog kolača obeležen je dan posvećen prvom srpskom arhiepiskopu – rekao je Zoran Nikolić direktor Srednje škole u Kladovu.

Pored učenika i prosvetnih radnika OŠ „Vuk Karadžić“, OMŠ

Februar 2024.

ZAVIČAJ

SVETI VELIKOMUČENIK TRIFUN - ARHIJEREJSKA LITURGIJA I BLAGOSILJANJE MANASTIRSKOG VINOGRADA U BUKOVU

Sveti velikomučenik Trifun, zaštitnik vinara i vinogradara, svećano je proslavljen svetom arhijerejskom Liturgijom u manastiru Bukovo, u sredu 14. februara 2024. godine. Njegovom Preosveštenstvu Episkopu timočkom gospodinu Ilarionu sasluživali su arhimandrit Kozma, protovjerej-stavrofor Milan Blagojević, protosinđel Simeon, jerej Dušan Mićićelović i arhiđakon Ilija.

Evharistijskom sabranju prisustvovaо je i Dragan Popović predsednik Opštine Majdanpek.

U prazničnoj besedi vladika je čestitao slavu svim vinarima i vinogradarima, te im je poželeo da plodovi njihovih trudova budu dobri i da se i nadalje prinose na svetoj Liturgiji svima na zdravlje i spasenje.

Nakon Liturgije Preosvećeni vladika poveo je litiju do manastirskog vinograda gde je obavio čin blagosiljanja vinograda uz orezivanja vinovog čokota.

Potom su, uz posluženje i degustaciju vina u manastirskoj trpezariji, timočki vinari, vinogradari i ljubitelji vina nastavili proslavljanje Svetog Trifuna sa svojim Episkopom.

ZAVIČAJ

Februar 2024.

NA RAJAČKIM PIVNICAMA OREZAN PRVI ČOKOT - BIĆE RUJNA VINA

Sveti Trifun, zaštitnik vinogradara obeležava se širom Negotinske Krajine. Centralna manifestacija obeležavanja Trivundana održana je na centralnom trgu Rajačkih pivnica u organizaciji Turističke organizacije opštine Negotin.

"Trivundan se svećano obeležava u mnogim delovima naše opštine imajući u vidu tradiciju gajenja vinove loze i spravljanja vina koje je i zaštitni znak negotinskog kraja. I danas ćemo u slavu grožđa i vina, uz svećani čin rezanja slavskog kolača i vinove loze, obeležiti početak još jedne vinogradarske godine i poželeti svima dobru godinu, kvalitetno vino, nove uspehe i priznanja na sajmovima, ocenjivanjima ali i osvajanje novih tržišta. Naša podrška negotinskim vinarima i vinogradarima je kontinuirana i ogleda se kroz proces komadasije koji sprovodimo već nekoliko godina u ovom delu opštine, Izdvajanje iz područja nadležnog ministarstva za budžetu opštine Negotin za subvencionisanje poljoprivrednih

gazdinstava koja se bave vinogradarstvom i proizvodnjom vina traje godinama i obuhvata i podršku aktivnostima udruženja vinara i seoskih turističkih domaćinstava.", rekao je otvarajući manifestaciju Bogdan Gugić, zamenik predsednika Opštine Negotin, i istakavši da su počeli i radovi na uređenju kompleksa Rajačkih pivnica koji se sprovođe uz podršku Evropske unije i naše države.

Projekat EU za kulturno nasleđe i turizam koji sprovodi Nemačka agencija sa saradnjom GIZ urediće ovaj jedinstven lokalitet, i time ga učiniti atraktivnijim posetiocima sa svih kontinenata.

U kulturno-umetničkom programu učestvovali su zdravljčar Zlatko Velimirović, etno grupa „Zlatovez“ Umetničke škole „Stevan Mokranjac“ pod upravom profesorke Magdalene Antić, pesnik Saša T. Grujić, Veljko Jonović na harmonici, Marija Topa-

ović vokal i Milan Marković, perkusije, duo na harmonici Damjan Dobrić i Bojan Ducić.

Usledio je svečani čin rezanja slavskog kolača kod zapisa koji su obavili arhijerejski namesnik negotinski Marjan Kerčulj, protonamesnik Petar Čolić, a zatim je rezanjem vinove loze označen početak radova u krajinskom vinogorju.

Na dan Svetog Trifuna zaštitnika vinogradara, došli smo na Rajačke pivnice kod Negotina da domaćima čestitamo slavu. Po predanju ovo vinarsko selo naselili su Srbi po reklom iz Metohije, o čemu svedoče i kuće koje su gotovo identične onima u Velikoj Hoći. Hvala Nikoli Selakoviću ministru za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i njegovo tazbini na toplo gostoprivrstvu. Istočna Srbija je zaista prelepa, rekao je Arno Gujon direktor kancelarije za dijasporu.

ZAVIČAJ

Februar 2024.

ŽAKLINI NIKOLIĆ NAGRADA ZA POSVEĆENOST I PREGALAŠTVO U RAZVOJU VREDNOSTI DOSTOJNE VUKOVE NAGRADE

Kulturno-prosvetna zajednica Srbije i Ministarstvo kulture na svečanosti u svečanoj sali zgrade Generalnog sekretarijata predsednika Republike Srbije na Andrićevom vencu u Beogradu, 19. februara 2024. godine, dodelili su 60. put prestižnu Vukovu nagradu za naročite rezultate ostvarene u stvaralačkom radu na širenju kulture, obrazovanja i nauke u Republici Srbiji.

Dobitnica Vukove nagrade za 2023. godinu je Žaklina Nikolić, diplomirani bibliotekar savetnik, direktorka jedine ustanove kulture na području opštine Kladovo, koja je kako se navodi u obrazloženju čitavu svoju profesionalnu karijeru zasnovala na širenju kulture kroz širok spektar aktivnosti i projekata zastupajući vrednosti dostojeće Vukove nagrade.

Žiri za dodeljivanje Vukove nagrade za 2023. godinu, u sastavu: prof. dr Darko Tanasković, filolog orientalista, Beograd, predsednik Žirija; Živorad Ajdačić, reditelj i dramski pisac, Beograd; Zoran Gutović, izdavač, Novi Sad; prof. dr Uroš Dojčinović, muzički umetnik, Beograd; prof. dr Predrag Peđa Marković, Bora Dugić, muzički umetnik, Beograd; Selimir Radulović, književnik, Novi Sad; prof. dr Elizabeta Ristanović, profesor VMA, Beograd; Radovan Trnavac Mića, slikar, Beograd; na sednici održanoj 25. januar 2024. godine, doneo je Odluku da su dobitnici Vukove nagrade za 2023. godinu:

Miroslav Aleksić, književnik – Novi Sad, Zoran Bognar, književnik – Beograd, Stanko Kostić, umetnički fotograf – Beograd, Ljubiša Mančić, vajar – Beograd, Miomir Nešić, književnik – Svilajnac, Žaklina Nikolić, dipl. bibliotekar savetnik – Kladovo, dr Žaneta Đukić Perišić, istor knjiž – Beograd, Milutin Ranković, vajar – Lajkovac, Prof. dr Aleksandar Rastović, istoričar – Beograd i Braća Teofilović, muzički umetnici - Čačak

Na predlog Žirija za dodeljivanje Vukove nagrade, Izvršni odbor Kulturno- prosvetne zajednice Srbije doneo je Odluku da Izuzetu Vukovu nagradu za 2023. godinu dobiju sledeći pojedinci: Prof. dr Zoran Avramović, sociolog kulture – Beograd, Matična biblioteka „Ljuba Nenadović“ - Valjevo, Milorad Vučelić, novinar-publicista – Beograd i Prof. mr Dragoljub Dragan Elčić, filmski reditelj – Beograd.

Državni sekretar Ministarstva kulture Vlade Republike Srbije Miodrag Ivanović izjavio je na svečanosti povodom uručenja 60.

Vukove nagrade, da ovo priznanje, kojim se nagrađuju vredna dostignuća pojedinaca i ustanova, verno odslikava ono najbolje što Srbija ima, povezujući tradiciju i očuvanje kulturnog nasleđa sa savremenim stvaralaštvom. Ivanović je istakao da Vukova nagrada, jedna od najznačajnijih u oblasti kulture i obrazovanja u našem narodu, već šest decenija daje snažan doprinos očuvanju i promociji ključnih društvenih vrednosti.

Prema njegovim rečima, okosnica čitavog života Vuka Karadžića bila je prosvetiteljski rad na širenju pismenosti, kulture i obrazovanja i stoga pomenuta nagrada ima posebnu težinu i značaj, ne samo za kulturnu zajednicu, već i za društvo u celini.

Ministarka prosvete Slavica Đukić Dejanović čestitala je Vukovu nagradu dobitnicima naglasivši da to priznanje nosi veliki značaj, jer objedinjuje prosvetu, nauku, kulturu i umetnost.

Prva dobitnica Vukove nagrade sa područja Timočke krajine je Žaklina Nikolić, diplomirani bibliotekar savetnik, direktorka jedine ustanove kulture na području opštine Kladovo, koja bezmalo četiri decenije u kontinuitetu zastupa vrednosti dostojeće Vukove nagrade.

Njena lična posvećenost, pregalaštvo i upornost, objedinila je više delatnosti ustanove kulture kao savremeni stožer lokalnog kulturnog centra, uspešno pozicioniranog kako u svom okruženju, tako i na kulturnoj mapi Srbije i u širem Regionu.

Organizacija književno-tribinskih programa pozorišnih, muzičkih, izložbenih i to na način koji prevazilazi očekivano od ustanove iz unutrašnjosti Srbije, doprinelo je razvoju i osavremenjavanju ugledu ustanove u kojoj dobitnica Vukove nagrade radi bezmalo četiri decenije.

Mnogobrojni projekti koje inicirala, od nematerijalno kulturnog nasleđa, umrežavanja međusektorskih ustanova kultura i institucija, afirmacije lokalnog kulturnog nasleđa, razvoja kulture čitanja do pokretne biblioteke na točkovima, postale su uzorni obrazac u Srbiji i u Regionu.

Žaklina Nikolić je dobila za svoj rad neke od najznačajnijih republičkih nagrada: „Najbolji bibliotekar“, „Kulturni obrazac“, Zlatnu značku Kulturno- prosvetne zajednice, Povelju „Kapetan Miša Anastasijević“, Nagradu „Đura Daničić“.

ZAVIČAJ

Februar 2024.

USTANOVA NARODNO POZORIŠTE TIMOČKE KRAJINE-CENTAR ZA KULTURU „ZORAN RADMILOVIĆ“ FEBRUAR OBELEŽEN NIZOM GOSTOVANJA, PROMOCIJA, PREDSTAVA, SEMINARA...

Februar je u Ustanovi Narodno pozorište Timočke krajine-Centar za kulturu „Zoran Radmilović“ protekao zaista izuzetno angažovan. No, krenimo redom.

Ansambl zaječarskog teatra, je na sceni Kulturno-obrazovnog centra u Boljevcu, odigrao predstavu „Rusalka“, prema tekstu i u režiji Vesne Stanković. Priču, koja podseća na običaje, verovanja i magijske rituale kod Vlaha iz istočne Srbije, publika je i ovaj put pratila sa zanimanjem i pažnjom.

Na sceni su se smenjivale slike običaja vlaškog etnosa, zadržavajući duhovitim narativom koji je publiku nasmejao do suza.

Obeležen je i Međunarodni dan maternjeg jezika. O tome kako se postaje dika svog jezika, kako srpski jezik doživljavaju i uče ljudi kojima srpski nije maternji, kako društvene mreže i digitalni svet utiču naš jezik i kako se on čuva, govorili su Stevan Jovanović, prof. srpskog jezika i književnosti i Lenča Bumbarska Radosavljević, klasični filolog i prof. latinskog jezika.

Ansambl zaječarskog teatra gostovao je u drugoj polovini februara u Beogradu, gde je izveo dve predstave.

U Jugoslovenskom dramskom pozorištu, na sceni Studio JDP, odigrana je duo drama „Putuj glumče“, projekat Irfana Mensura, u kome igraju Marija Stanković i Fuad Tabučić.

Dan kasnije „Pan teatru“, na kameroj sceni „Mihajlo Viktorović“ odigrana je monodrama „Čučuk Stana-Srpkinja i Grkinja“, po tekstu i u režiji Željka Hubača, u izvođenju Nataše Petrović. Ovo je prvo gostovanje zaječarskog pozorišta u „Pan teatru“, na osnovu potpisanih protokola o saradnji dva pozorišta.

U organizaciji Ustanove Narodno pozorište Timočke krajine-Centar za kulturu „Zoran Radmilović“ Zaječar i Gradskog folklornog ansambla „ZO-RA“ održan je seminar za rukovodioce i igrače folklornih ansambala iz dvadesetak mesta u Srbiji. Obradene su narodne igre Vranjskog pomoravlja, igre iz Pčinje i gradske igre Vranja.

„Ovakvi seminari su veoma važni jer polaznici imaju priliku da nauče sve o ovim oblastima kako igrački tako i muzički ali

i po pitanju odevanja“, kaže predavač, koreograf Bojan Ristić.

Prema rečima Nenada Petkovića, umetničkog rukovodioca GFA“ZO-RA“ seminar je organizovan sa idejom da pruži mogućnost KUD-ovima iz Timočke Krajine ali i drugih manjih sredina da obogate znanje o etnokoreološkim oblastima, ovoga puta iz južne Srbije, kako bi eventualno neku od tih oblasti mogli da uvrste u svoj repertoar. Uz sertifikat o pohađanju seminarra, učesnici su dobili skriptu sa opisom igara, notni zapis, video i audio snimak obrađenih igara.

Monodrama zaječarskog teatra, „Čučuk Stana“-Srpkinja i Grkinja, u izvođenju Nataše Petrović, bila je pravo osveženje i za publiku u Kladovu. U okviru umetničke večeri, u biblioteci Centra za kulturu Kladovo, publici je osim monodrame „Čučuk Stana“, predstavljena i dokumentarna izložba muzeja Krajine Negotin, pod nazivom „Vojvoda Negotinske nahije“ kojom je obeležena godišnjica pogibije nadaleko čuvenog junaka.

Posebno ističemo da je u Pozorišnom muzeju, zaječarskoj publici predstavljena „Lirika genika“ triptih poezije, autora Miodraga Zlatkovića, pesnika iz Negotina. U knjizi su pesme tri generacije Zlatkovića, dede, sina i unuka.

Moderator ove muzički poeske večeri, bila je Zdenka Tomić, a stihove je pored autora govorio glumac Miloš Tanasković.

Atmosferu su odabranim muzičkim programom upotpunili violinčelistkinja Vesna Garabantin i pijanista Marko Miljković.

Zaječarski glumački ansambl, je sigurnom i preciznom igrom u komadu „Zjapina“, na najbolji mogući način zaokružio dvodnevni program svečanosti povodom Dana pozorišta.

U komadu „Zjapina“, prema tekstu Miloša Latinovića i Stefana Gajića, koji je i režirao predstavu, inspirisan je prozom Živojina Pavlovića, koja je nastajala u selu Vratarnica, na gotsko mitskom prostoru Timočke Krajine igraju: Marija Stanković, Miloš Tanasković, Branislav Mijatović, Gabrijel Bećarević, Fuad Tabučić, Ana Bretsnajder i Jovan Veljković.

ZAVIČAJ

U ORGANIZACIJI SAVEZA SRBA U ŠTAJERSKOJ, U GRACU ODRŽANA MANIFESTACIJA SRETEŃJSKI SUSRETI

U organizaciji Saveza Srba u Štajerskoj, u Gracu je održana manifestacija „Sretenjski susreti“ koja je imala za cilj da predstavi početke moderne srpske države i ukaže na dva bitna istorijska događaja tokom turbulentnog XIX veka - donošenje Sretenjskog ustava i podizanje Prvog srpskog ustanka. Predavanje na ovu temu održao je istoričar Dejan Segić, zamenik sekretara SPKD Prosvjeta Austrija. Ovim važnim događajem su Srbi iz Austrije započeli obeležavanje praznika Sretenja, Dana državnosti Republike Srbije.

Programu je prisustvovao Marko Blagojević ambasador Republike Srbije u Austriji, Mladen Filipović šef predstavništva Republike Srpske, Marko Sarić predsednik SPKD Prosvjeta Austrija i veliki broj uvaženih zvaničaca iz Graca i Beča, među kojima i Danko Delić iz Linca, Aleksandar Matić iz Srpskog centra i drugi.

Svojim prisustvom program su uveličali dr Irina Karamarković predsedavajuća u Savetodavnom veću za strance u Gracu i Robert Krtotzer gradski savetnik za integracije u Gracu, koji pružaju podršku u radu Prosvjetine škole srpskog jezika, a koji su posebno pomogli u procesu formiranja Prosvjetine biblioteke.

Proslava je bila izuzetno posećena i, kako su prisutni jednoglasno zaključili, vrlo uspešna.

Na manifestaciji je, osim osvrta na srpsku istoriju prezentovan i rad članica Saveza. Rad Prosvjetine škole srpskog jezika u Gracu predstavila je dr Marija Đokić Petrović, koordinatorka Prosvjetite za Štajersku. Ona je u svom obraćanju govorila o aktivnostima Prosvjetine škole srpskog jezika, osnivanju Prosvjetine biblioteke, a dotakla se i statusa srpskog jezika u Austriji, koji je ovih dana aktuelna tema, izrazivši ulogu Prosvjetete kao pionira i dugogodišnjeg borca u procesu nezavisnosti srpskog jezika u Austriji.

Nakon toga je usledio nastup đaka Prosvjetine škole – Strahinje Jovića koji je recitovao pesmu „Domovina“ Dušana

ZAVIČAJ

Februar 2024.

KUD "SVETI SAVA" IZ GRACA PROSLAVIO SVOJU SLAVU, SVETOOG SAVU

KUD "Sveti Sava" iz Graca proslavio je svoju slavu, Svetog Savu, po kojoj i ovo društvo nosi ime. U okviru svečanosti članovi su sa gostima izveli program u kome su uživali svi prisutni.

"Veliko hvala roditeljima naše divne dečice, a još veće hvala našim igračima, koji su pokazali da iako su odrasli ovde, vole i čuvaju sa nama našu tradiciju i običaje.

"Bilo je sve tako skromno, ali sa mnogo ljubavi i energije. Hvala još jednom svim našim gostima i ako Bog da, vidimo se opet uskoro u još većem broju. Želimo da se zahvalimo Nadi Karanović i Adriatiki Plavšić koje su ove godine bile kume slave.

Takođe se zahvaljujemo Aleksandru Stankoviću Predsedniku ASSF-a, Mladenu Filipoviću šefu predstavništva kancelarije Republike Srpske i Goranu Joviću predsedniku Saveza Srba u Štajerskoj, na dolasku i podršci naše proslave.

Još jedno veliko hvala Koordinatoru Prosvete u Štajerskoj Dr. Mariji Đokić Petrović i učiteljici Dragani Vuk Heigl sa školicom srpskog jezika, koji su svojim nastupom zaokružili ovu proslavu sa nama.

Veliko hvala roditeljima naše divne dječice, a još veće hvala našim igračima, koji su pokazali da iako su odrasli ovde, vole i čuvaju sa nama našu tradiciju i običaje.

Bilo je sve tako skromno, ali sa mnogo ljubavi i energije. Hvala još jednom svim našim gostima i ako Bog da, vidimo se opet uskoro u još većem broju.

Vaš KUD „Sveti Sava“ Graz

Februar 2024.

ZAVIČAJ

ZAJEDNICA SRPSKIH KLUBOVA U BEČU OBNOVLJENA NEKADA VEOMA USPEŠNA SARADNJA SA RADNIČKOM KOMOROM (AK)

Zajednica srpskih klubova u Beču obnovila je saradnju sa Radničkom komorom (AK) Beča, posle gotovo četvogodišnje pauze. U prostorijama Zajednice održano je informativno veče o saradnji.

– Ovo je nastavak dugogodišnje uspešne saradnje posle pauze koja se dogodila. AK i Sindikat Austrije su bili prvi zvanični partneri Zajednice i svih srpskih klubova u Beču. Ovo je novi početak saradnje – istakla je u pozdravnoj reči Radmila Maksimović, predsednica Zajednice.

Ona je naglasila da je posebno raduje što se nastavlja saradnja sa AK, institucijom važnom za odbranu prava zaposlenih, koja je uvek imala sluha za projekte krovne organizacije srpskih klubova. U prethodne četiri godine, usled turbulencija u Zajednici, došlo je do prekida saradnje sa AK, koja u tom periodu nije podržala projekte te krovne ustanove.

U ime AK Beča Zorica Milosavljević je objasnila koje su najvažnije aktivnosti koje AK kao partner radnika nudi, a to su pre svega pravna pomoć, odbrana prava za-

poslenih. Pozvala je zaposlene da koriste usluge AK. Ona je prenela informaciju koju mnogi ne znaju, da i zaposleni mogu da zatraže povraćaj poreza, ne samo privrednici.

Marija Štajndel, koja je zadužena za integraciju u AK, pozvala je sve da izadu na izbore za AK. Ona je objasnila da velike firme organizuju izbore u svojim prostorijama, a da zaposleni, koji ne mogu da glasaju na radnom mestu, glas mogu

da predaju putem pošte.

Svi zaposleni u Austriji, nezavisno od državljanstva, ove godine biraće svoje predstavnike u Radničkoj komori. Pravo glasa na izborima za AK imaju svi zaposleni i radnici po sistemu ko radi, taj ima i prava. AK je organizacija koja se bavi zaštitom prava zaposlenih i radnika, koja se bori za njihov bolji položaj i zastupa interes gotovo četiri miliona zaposlenih u Austriji.

Međutim, kada smo upoznali tu devojčicu na odmoru koja je govorila o Jedinstvu, moje čerke su se zainteresovale i otišle smo da vidimo šta se tamo dešava. Brzo smo zavolele klub – objasnila je ona.

Rekla je da joj je bilo bitno druženje i da je u Jedinstvu tokom tolikih godina stekla brojne prijatelje.

Takođe se brzo angažovala, dobila je najpre da brine o nošnjama, kasnije je bila blagajnik, sekretar i potpredsednik.

– Volim da radim sa decom i rado sam aktivna. Svesna sam da imam posebnu odgovornost jer je Jedinstvo ipak u Austriji jedna od najznačajnijih naših institucija, pošto je to najstariji klub – naglasila je Jagoda Dekić.

Tokom svog mandata Jagoda Dekić želi da pospeši saradnju sa drugim društvinama, ali i da omasovi klub, pre svega okupi što više mladih.

– Moja deca su igrala i igraju folklor u Jedinstvu – ističe Dekićeva.

– Znam koliko je društvo bitno za negovanje i očuvanje srpskog jezika kod mlađih. I moje čerke su pored igara koje su uvežbavale, mogle u klubu da govore na srpskom – dodala je Dekićeva koja je pre 36 godina, iz Velike Plane, došla u Austriju.

I ove godine, uz članove i prijatelje biće proslavljen 8. mart

koji je neizbežan datum u Jedinstvu od osnivanja.

Najstariji naš klub u Austriji, Jedinstvo iz Beča, dobio je novu upravu, na čijem je čelu Jagoda Dekić. U novoj upravi potpredsednik je Milivoje Janković, sekretar Mina Đorđević, zamenik sekretara Sladan Srejić, blagajnik Zlatko Miloradović, zamenik blagajnika Nedad Beriš.

Klub koji je osnovan da-leke 1970. godine i koji je začetnik samoorganizovanja naših građana u Austriji sa novim rukovodstvom kreće ka idućoj jubilarnoj, 55. godini postojanja.

Nova predsednica je članica Jedinstva više od dve decenije.

– Moja deca su igrala i igraju folklor u Jedinstvu – ističe Dekićeva.

Priseća se da je sa čerkama na jednom odmoru upoznala devojčicu koja je igrala u Jedinstvu i koja je sve najlepše govorila o tom udruženju.

– Iako sam živila u blizini pre toga nisam odlazila u klub.

ZAVIČAJ

NA STAROM BEČKOM “BIDERMAJERSKOM” GROBLJU GDE JE PRVOBITNO BIO SAHRANJEN, ODRŽAN POMEN VUKU KARADŽIĆU

Akademsko društvo za širenje dela Vuka Karadžića iz Beča obnovilo je rad i od decembra prošle godine ima novu upravu čija je prva akcija bila obeležavanje 160 godina od Vukove smrti.

Nova uprava čine lingvistkinja dr Gordana Ilić Marković, predsednica, muzikološkinja dr Tatjana Marković, zamenica predsednice, germanista Goran Novaković, sekretar i germanista mr Borko Ivanović, blagajnik.

Na starom bečkom “bidermajerskom” groblju Svetog Marka u 3. bečkom okrugu, gde je reformator srpskog jezika prvo bitno bio sahranjen, na dan kada je preminuo, održan je pomen Vuku Karadžiću. Cveće je položeno uz zvuke kompozicija Kornelija Stankovića, koje su prvi put izvedene u Beču za Vukova života.

Gordana Ilić Marković je podsetila na plodan rad i stvaralaštvo Vuka kao filologa, ali i na njegove savremenike: filologe, istoričare, pisce, slikare i kompozitore. Istaknuta su dvojica, takođe prvo bitno sahranjena na ovom groblju: Branko Radičević, čija se 200. godišnjica smrti obeležava ove godine i Jernej Kopitar, od čije se smrti navršilo 180 godina.

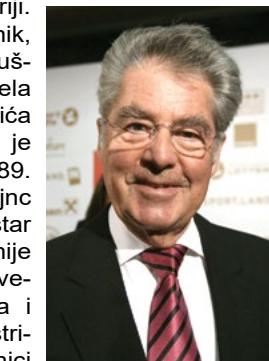
O radu ovog društva od osnivanja govorio je Borko Ivanković, koji je član od osnivanja i jedan od glavnih inicijatora pokretanja u novom sastavu.

Skupu su se preko interneta pridružili poštovaoci Vukovog dela iz više zemalja, a prisutnima su se obratili dr Sofija Miloradović, direktorka Instituta za srpski jezik SANU i dr Boško Suvajdić, predsednik Vukove zadužbine iz Beograda. Ovog dana svojim angažovanjem su se naročito istakli mladi slavisti sa Univerziteta u Beču.

Uprava Društva je u neposrednom kontaktu sa Vukovom zadužbinom u Beogradu i sa Institutom za srpski jezik SANU i već se vode konkretni razgovori o mogućim zajedničkim projektima u Austriji.

Aktivnosti društva će se koncentrisati na interdisciplinare i interkulturne skupove, okrugle stolove i prezentacije nauke i kulture kroz istoriju i danas se daje veliki značaj saradnji sa institucijama i pojedincima iz kulture, obrazovanja i nauke drugih zemalja i saradnji sa i angažovanju mnogobrojnih predstavnika umetnosti, nauke i kulture, koji su nastanjeni i stvaraju u Beču i celoj Austriji.

mišljalo o osnivanju posebnog udruženja čiji bi zadatak bio unapređivanje kulturne i naučne saradnje između Jugoslavije, odnosno, Srbije i Austrije. Te ideje su konkretizovane osnivanjem društva.

Sankcije uvedene 1993. SR Jugoslaviji, koje su se odnosile i na naučnu saradnju, značile su i prekid u radu društva koji je nastavljen po njihovom ukidanju. Među važnijim događajima u organizaciji društva u proteklom periodu su bili izložba Beč kao srpski stamparski centar 2002, u prostorijama Nacionalne biblioteke Austrije, u saradnji s Vukovom zadužbinom, Narodnom bibliotekom Srbije i bibliotekom Matice srpske iz Novog Sada, kao i predstavljanje nemačkog izdanja knjige dr Dejana Medakovića „Srbi u Beču“ u prostorijama parlamenta Austrije 2001.

Vuk je umro u Beču, 7. februara 1864. Njegovo telo je najpre bilo u grčkoj Crkvi Svetog Đorda, tada jedinom pravoslavnom hramu u prestonici Austrougarske, a potom preneto na groblje Svetog Marka.

U oktobru 1897, posle svečanosti kojoj su prisustvovali predstavnici Austrijske carevine i Kraljevine Srbije, tada Vuka Karadžića je preneto sa Beograd i sahranjeno ispred Saborne crkve.

Groblje Svetog Marka je zatvoreno i napušteno 1874. Prema planu trebalo da bude sravnjeno sa zemljom. Sačuvano je i stavljen pod zaštitu države kao kulturni spomenik. Danas Bidermajersko groblje uživa status muzeja na otvorenom.

Februar 2024.

ZAVIČAJ

UDRUŽENJE SRPSKIH PRIVREDNIKA U AUSTRIJI VAŽNO UMREŽAVANJE I SARADNJA PREDUZETNIKA SRPSKOG POREKLA

Udruženje srpskih privrednika u Austriji (USPA) održalo je u prostorijama Zajednice srpskih klubova u Beču, sastanak na kojem je naglašeno da su važni umrežavanje i saradnja preduzetnika srpskog porekla u Austriji, i sa privrednicima iz otadžbine.

Borislav Kapetanović ukazao je da je udruženje osnovano pre osam godina, ali da je tek poslednjih godina krenulo da ostvaruje svoj prioritetni cilj, a to je omasovljenje, odnosno umrežavanje što više srpskih preduzetnika u Austriji.

– Umrežavanje u cilju poslovne saradnje, kako sa privrednicima u Austriji, tako i sa onima u otadžbini“, objasnio je on.

Kapetanović je istakao da udruženje organizuje redovne sastanke na koje ne dolaze samo članovi, već i svi zainteresovani kako bi se međusobno upoznali. Na svakom sastanku jedna firma je domaćin, a ovaj put to je bila kompanija Ekoboks iz Graca.

Milan Gajić je preneo da je uspostavljena saradnja sa poslovnom agencijom Beča koja može dati važne savete srpskim preduzetnicima. Kako je dodaо, jedna bitna tema mogu biti subvencije, imajući u vidu da, ma koliko iskustvo imali, privrednici često ne znaju za sve mogućnosti dobijanja subvencije od vlasti.

Pored poslovnog umrežavanja Udruženje srpskih privrednika u Austriji se bavi i humanitarnim radom, a Igor Miketić je saopštio da je odlučeno da finansijski pomognu izgradnju crkve u Kufštajnu.

– Uputićemo apel svim srpskim privrednicima da se uključe u pomoć izgradnji hrama i da svako priloži i uplati koliko je u mogućnosti“, naveo je Miketić.

Bojan Rankić iz Ekoboksa predstavio svoju kompaniju. On je istakao da ova firma, čije je sedište u Gracu, ima 240 zaposlenih u Srbiji i BiH i pogone u Srebrenici i Brusu, te da se bavi proizvodnjom montažnih modularnih objekata.

Nada Knežević, predstavnica Privredne komore Srbije u Beču ukazala je da mnoge firme imaju problem sa dovođenjem, na primer, montera da bi plasirale svoje proizvode u Austriji.

– Srbija i BiH se tretiraju kao treće države, pa ljudi koji dolaze iz tih zemalja moraju da imaju radne dozvole. Na takvu dozvo-

lu, iako se radi samo o upućivanju na obavljanje posla, čeka se dugo, a ujedno ona je ograničena, na primer, za montiranje štanda kompanije u kojoj je zaposlen, na svega 10 radnih dana“, prenela je ona.

Dozvole za slanje na pri-vremeni rad ne izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova, već Servis za zapošljavanje (AMS), pa je potrebno podneti obimnu dokumentaciju i sve je to vezano za velike troškove i višenedeljno čekanje. Te dozvole, nавјавила je Kneževićeva, biće tema sledećeg sastanka Mešovitog komiteta Srbije i Austrije, 15. marta u Beogradu.

Knežević je dodala da su austrijske vlasti i te kako sve-sne potencijala privrednika stranog porekla, koji su sve važniji faktori. Uzakala je da i od svih migrantskih zajednica srpska ima najveći udeo samostalnih preduzetnika.

Advokat Milan Glišić preneo je prisutnima da je došlo do izvesnih promena u zakonodavstvu Austrije.

– Novi zakon o osnivanju firmi predviđa smanjenje potrebnog kapitala sa 35.000 na 10.000 evra. Takođe, uvedeno je i “fleksi-bilno društvo”, predviđeno za startapove“, naveo je Glišić.

Posle zvaničnog dela nastavljeni su razgovori uz koktel i prigodnu zakusku, a u takvim okolnostima se često sklapaju najbolji poslovi.

ZAVIČAJ

Februar 2024.

KLADOVO

POČELE OBUCE ZA LIČNE PRATIOCE I GERONTODOMAĆICE

U sali Skupštine opštine Kladovo, danas je započela akreditovana obuka za ličnog pratioca deteta sa smetnjama u razvoju u vaspitno-obrazovnom sistemu i gerontodomaćice. Na dvodnevnoj obuci, oko 20-ak polaznika stekće će licencu za rad u pružanju usluge socijalne zaštite, čime će se podići kvalitet života dece i starih osoba. Organizator obuke je opština Kladovo, a realizator predavanja „Play centar“, iz Novog Sada, koji su i ranijih godina držali edukacije.

Opština Kladovo prepoznaла je značaj i potrebu ovih usluga socijalne zaštite i iz budžeta opredelila sredstva u iznosu, od 4,5 miliona dinara, za uslugu pomoć u kući stariim osobama i osobama sa invaliditetom i 6,5 miliona dinara za uslugu lični pratioc deteta. Realizator ovih usluga socijalne zaštite je dugogodišnji saradnik licencirani pružaoc usluga „Inkluzija danas“ iz Prokuplja. U skladu sa potrebom pokretanja usluge lični pratioc deteta i proširenja usluge pomoć u kući stariim osobama, lokalna samouprava obezbediла je dodatnih 500 hiljada dinara iz budžeta za sprovođenje obuke 15 ličnih pratioca i šest gerontodomacija.

Akreditovanim programom polaznici obuke za lične pratioce stekće će znanje i veštine u pružanju podrške deci u vaspitno-obrazovnom sistemu, od predškolskog uzrasta pa do kraja školovanja, sa ciljem uspostavljanja što većeg nivoa samostalnosti i poverenja.

Gerontodomaćice će, u narednom periodu, obilaziti 50 starijih osoba i osoba sa invaliditetom na teritoriji opštine i pomagati im pri kupovini namirnica, lekova, plaćanju računa, pripremi lakših obroka i zadovoljavanju društvenih i kulturnih potreba.

BRZA PALANKA DOBAR POGLED LOVACA NA JUBILARNOJ 20. ŠAKALIJADI

Lovačko udruženje „Mali jastreb 1900“ iz Brze Palanke bilo je domaćin učesnicima 20. Grabovičke šakalijade. U hajci na lukavog predatore na teško pristupačnom terenu pored lokalnih bili se i lovci iz svih krajeva Srbije.

Učesnici hajke odstrelili su 5 šakala.

Predsednik Lovačkog udruženja „Mali Jastreb 1900“ Ljubiša

Februar 2024.

ZAVIČAJ

A:KULTURA IZ BEČA 2024. GODINU U UMETNIČKOM RUHU, POSVEĆUJE TEMI ŽENA!

Da li smo dovoljno senzibilni? Da li smo prepoznali sa kojim teškoćama i izazovima se susreću? Imamo li dovoljno empatije i strpljenja? Da li smo od pomoći kada je to potrebno ili neophodno... ? ... i druga pitanja koja ćemo postavljati tokom godine.

Veliku i veoma značajnu temu započeli smo sa predstavom „DA BAR NISAM ŽENSKO“ inspirisanu prema istinitim događajima, o sudbini žena koje se, igrom sudbine, iznenada kao emigrantkinje nađu u drugom, sada za njih čudnom, nepoznatom svetu. O ženi koja je morala da postane izbeglica, koja ima velike nevolje i probleme kroz koje je morala da prođe u novom društvu i okruženju koje joj je potpuno strano.

Divna, dirljiva izbelgička priča o migrantkinji Zahri i njenom begu ka Evropi. Kroz dva toka radnje pratimo Zahrinu borbu na granici sa krijućarkom Rahom i paralelno njenu borbu sa nemilosrdnim imigracionim sistemom koji predstavlja službenica Fatima.

Sve tri žene su tragični junaci, a Zahra je ona koja će pokušati da prekine začaran krug nasilja i zlo-

stavljanja žena koji su na žalost svojstveni savremenom dobu.

Vremenom su dva nežna lika postale dve snažne ličnosti pred izazovima novog vremena, društva i sudsbine.

Zahvaljujući produkciji BeoArt i autorskom timu: tekst: Nina Džuver, režija: Vladan Đurković, uloge: Milica Stefanović, Vaja Dujović doživeli smo fantastičnu predstavu sa dubokim emotivnim nabojem i dve mlade, talentovane glumice koje su neverovatnom veštinom i osećajem dočarale izuzetnost i delikatnost današnjeg (dela) društva. Mnogobrojna publika je ovacijama vraćala glumice na scenu koje su time bile vidno dirnute.

Ovim želimo da se posvetimo i damo značaj našem „nežnjem polu“, ili, kako se ponekad rado istakne „lepšoj polovini“, tematski u umetničkom ruhu i duhu kulture.

„Kultura je više stvar vaspitanja nego obrazovanja, i više stvar moralu nego estetike! Mnogo je delikatniji i zamršeniji posao kultivisati narod nego ga uveseljavati sa priredbama, festivalima i dr.“ Duško Radović

Nadamo se i radujemo sledećim događanjima kao i Vama, draga publiko. Zahvalni smo da nam već 11. godinu iskazuјete podršku i poverenje.

*Srdačno Vaši, A:Kultura Beč
Milorad S. Samardžija predsednik
Foto Rodoljub Roki Tomić*

ZAVIČAJ

Februar 2024.

JEDINSTVO ŠVEHAT

ORGANIZOVALI TRADICIONALNU SVETOSAVSKU VEČERU I OBRADOVALI NAJMLAĐE I NJIHOVE RODITELJE

Najstariji naš klub u Donjoj Austriji, Jedinstvo iz Švehata, organizovalo je tradicionalnu Svetosavsku večeru. Jedinstvo je Svetog Save od 2003. obeležavalo porodičnom večerom koja je kasnije prerasla u Svetosavski bal, da bi se ponovo vratili prvobitnom načinu obeležavanja praznika posvećenog prvom srpskom prosvetitelju.

Večeri su prisustvovale porodice, među kojima i one sa više dece. Mališani su se obradovali što mogu da neguju lepu tradiciju i druže se te večeri. Uz to, Krsta Petrišorević, predsednik kluba, za decu je pripremio Svetosavske paketiće pune slatkiša.

Krstina supruga Mira spremlila je brojne delicatese koji su služeni na večeri. Tako su prisutni mogli da uživaju u pihtijama serviranim u posebnim glinenim posudama, uz domaće projice.

Glavno jelo bio je čorbasti pasulj sa kobasicama sa domaćim lepinjama.

— Pošto je pripremljeno svega u velikim količinama svi su mogli da ponesu i kućama, pa nije ništa ostalo. Celo veče bilo je

Februar 2024.

lepo i zabavno i podsetili smo se na praznik koji slavimo već više od dve decenije – rekao je Petrišorević.

On je posebnu pažnju posvetio pripremama za obeležavanje ove velike slave. Najavu da će kao i svake godine biti održana Svetosavska večera on je objavio još krajem prošle godine i od tada su krenule prijave.

— Po običaju prijave su tekle sporo i trajale gotovo do dan pre večere. Ali to me nije zabrinjavalo jer mi imamo stalne goste, to jest prijatelje i članove kluba – objasnio je Petrišorević.

Kaže da je pazio da večera bude porodična i nije dozvolio da na nju dođe neko ko bi mogao da napravi skandal, pa je bio prinuđen i nekim da otkaže.

Kako bi ispoštovao sve običaje Petrišorević se obratio i crkvi zamolivši sveštenika da, kao što je nekada bio slučaj, dođe osvešta slavski kolač i obavi druge verske obrede. Međutim, njegova molba nije uslušena, ali to nikako nije pokvarilo Svetosavsku večeru. Umesto sveštenika sve što nalaže tradicija obavio je član kluba Mića Pudarević.

Kako bi se svi upoznali sa običajima pušten je video-snimanak proslavljanja Svetog Save.

— Naš Svetosavski bal bio je nekad poznat po izboru lepotice bala, sa više desetina kandidatkinja. Tradicija balova prekinuta je neku godinu pre korone, ali nastavili smo da proslavljamo Svetog Save – priča Petrišorević.

Kako bi nastavili tradiciju on je pripremio krunice i lente za četiri devojčice koje su došle na ovo veče. Za mis večeri proglašena je Andrađa Barbulović, prva pratičila bila je Ana Mitrović, a druga pratičila Marija Pejić Tukuljac, dok je četvrto mesto pripalo Mili Marinović.

Devojčice su bile oduševljene inicijativom predsednika Jedinstva.

Tokom večeri mnogo se razgovaralo i o budućim aktivnostima i druženjima. Tako je dogovorena i proslava Dana žena.

ZAVIČAJ

„SVETI SAVA“ VIĆENCA SRPSKA DOPUNSKA ŠKOLA AKADEMIJOM OBELEŽILA SAVINDAN

Srpska dopunska škola „Sveti Sava“ u Vićenci je Svetosavskom akademijom u Arzinjanu obeležila Savindan. Učestvovalo je oko 180 učenika sa nastavnih mesta Vićenca, Arzinjano, Bujanovo, Skio, Valdanjo, Basano del Grapa, Tori do Kvartezolo, Alonte i Rovereto.

Na početku akademije protovjerej otac Dalibor Đukić osvetio je kolač u čast našeg prvog prosvjetitelja pozvavši na jedinstvo Srba u dijaspori.

Ovogodišnji kumovi školske slave bili su porodica Mladenović iz Skia.

Prvi put je nastupao parohijski hor pri crkvi „Sveti Luka“ Vićenca koji je svojim svečanim nastupom uveličao svečanost.

Učenici predvođeni učiteljicama Dragicom Doderović, Magdalrenom Donevskim i Jasminom Stojković, obučeni u bojama srpske zastave, pesmom, igrom, recitalom i glumom na originalan i kreativan način dočarali su život Svetog Save. Pesme su pevali u pratnji na harmonici profesora tradicionalnog pevanja, Branka Tadića iz Beograda. U saradnji sa Srpskom pravoslavnom crkvenom opština Vićenca organizovano je posluženje za decu, roditelje i goste.

Akademiji su prisustovale dr Slavica Jašić i Ljiljana Simović savetnice Ministarstva prosvete Republike Srbije, konzulka Marina Lozar, Alesia Bevilakova gradonačelnica Arzinjana, otac don Mariano Lovato, Dušan Aleksić potpredsednik Savez Srba Italije, predsednici udruženja sa teritorije Veneta koji pomažu školi.

Na kraju akademije dodeljene su zahvalnice svima koji doprinose i pružaju podršku u očuvanju srpskog jezika, tradicije i kulture.

Program je završen spletom igara najmlađe grupe učenika iz Vićenice i pesmama Julije Lazić. Srpska kulturna zajednica „Jelek“ iz Arzinjana je obezbedila prostor, a za uspešnu realizaciju događaja najviše su zasluzni učenici srpske dopunske škole koji su poslali poruku da su vera, ljubav i sloga jedini pravi put koji treba da sledimo.

Fotografije: Željko Mladenović

ZAVIČAJ

Februar 2024.

FOLKLORAŠI „VUKA KARADŽIĆA“ IZ VANKUVERA PROSLAVILI KRŠNU SLAVU

Folkloarna grupa Vuk Karadžić Vancouver, postoji od 1970. godine i de luje pri crkvi Sv Save. Folkloarna grupa Vuk Karadžić iz Vancouver-a je proslavila svoju kršnu slavu Sv Trifuna. U prisustvu dece i roditelja održana je večeranja služba koju su služili sveštenici Vuk Milišić i Marko Radmanović.

m
Media photo

Posle večernje službe, svi prisutni su prešli u svečanu salu crkve Sv Save, gde su prezvani slavski kolači i poslužena večera.

Posle predivne večere, koju su spremili tim roditelja pod vodstvom Rozalinde Kovačević i Vojina Miščevića, nastupili su prvi, drugi i treći ansambl folklorne grupe.

Glavni koreograf prvog ansambla je Danijel Ćirković, za ostale ansamble učitelji su Milan Slavnić, Angelina Corda, Mi-

lica Vančić, Anica Vreća i Nina Đurić.

Pošto grupa ima 200 igrača, sala je bila mala da primi sve zainteresirane za proslavu.

Ostatak večeri prisutni su proveli na zabavi uz muziku Dragana i Jelene Petrović.

Fotografije: Nine Mirković

ZAVIČAJ

Februar 2024.

KRALJ MILAN OBRENOVIĆ I LEPA VANA IZ MOKRANJA

ROMANTIČNA PRIČA O LJUBAVI I KRAJINSKOM VINU

Kralj Milan Obrenović, objasniće vam meštani sela Mokranja kod Negotina, imao je dve strasti: krajinsko vino i žene. Vino iz kamene pimnice koju je na mestu zvanom "Lokve" kod Mokranja, izgradio još njegov slavni deda, knez Miloš Obrenović, opijalo ga je baš kao i Mokranjka Jovana Dukić, zvana Vana. Zvanična istorija o kraljevim vezama sa Krajinom ne zna gotovo ništa, ali Mokranjci imaju sasvim dovoljno dokaza da su ove legende istinite.

Jedini pisani trag o vezama Obrenovića sa Krajinom krije se u "Letopisu" mokranjskog jereja Teodora Malaškog koji kaže da je kralj Milan Obrenović imao dva vinograda i pimnicu na mestu "Lokve" koje je poklonio svom poslaniku iz tog sela, Đorđu Stankoviću. Pimnica se od ostalih, piše jerej, razlikovala samo po tome što je iznad vrata imala kameni točak-lutfer.

U Mokranju danas žive ču-kununuci Đorda Stankovića, dvorskog poslanika Naprednjačke stranke kralja Milana Obrenovića. Po kući karakteristične arhitekture naslućuje se da je građena u vreme izobilja. Ali i da je izobilje odavno presahlo. Na zlatna vremena podsećaju samo stare fotografije rodonačelnika Đorda iz vremena kada je bio dvorski poslanik.

- Moj čukundeda Đorđe Stanković, gazda Gice, kako su ga svi zvali bio je najviđeniji čovek u selu. Imao je preko 50 hektara zemlje, a kod njega je na nadnicu radilo pola sela. Naprednjak u duši, dogurao je do dvorskog poslanika kralja Milana Obrenovića. Kralj je bio čest gost u našoj kući i veliki prijatelj mog čukundede. Zato mu je, pre nego što je prognan iz Srbije 1895, poklonio svoje vinograde i pimnicu na mestu zvanom "Lokve". Zidine pimnice još stoje i ja sam vlasnik te parcele – objašnjava nam Miodrag Stanković, čukununuk Đorda Stankovića.

Nestvarni prizor kralja koji, iznenada, u blistavoj vojnoj uniformi sa zlatnim epoletama, jašući na kitnjasto osedlanom konju i dižući prašinu po seoskim drumovima, u pratnji svoje dvorske

svite, stiže u Mokranje, ostavljao je dubok utisak na Mokranjce. Seljaci su sa strahopoštovanjem gledali u vladara Srbije kako se svaki put iznova raduje dolasku u Mokranje. Zbog prijatelja Đorda, pimnica, vinograda, ali i prelepne Mokranjke Jovane Dukić, zvane Vana. Crne duge kose, vatrenih očiju, gipkog stasa, seljanka iz Mokranja općinila je naprasitog vladara Srbije i bila mu redovna družbenica u vreme njegovih boravaka u Krajini.

Na "Lokvi", osuščanoj visoravni blago nagnutoj ka jugozapadu, danas su samo zapuštena polja. Nema nijednog čokota grožđa. A nekad, kraljevski vinogradi. Mokranjci kažu da ih je

"LOKVE" KAO DEO TIMOČKOG VINOGORJA

Krajem 19. veka, u vreme ekspanzije vinarstva u Negotinskoj Krajini, Francuzi su najviše cenili vino sa potesa "Lokve", pa su umesto jednog dukata, kao sa ostalih reona, za čabar ovog vina plaćali dva pa i tri dukata. Potaz "Lokve" kod Mokranja površine oko par stotina hektara nalazi se desetak kilometara jugozapadno od čuvenih Rajačkih pimnica i predstavlja deo Timočkog vinogorja. Na "Lokvama" je bilo preko 400 pimnica, ali je većina srušena u Balkanskim ratovima.

podigao rodonačelnik dinastije, Miloš Obrenović.

- Na "Lokvama" je uspevalo najkvalitetnije grožđe, od kojeg se pravilo najčuvenije vino. Priča se da je jedne godine grad

udario baš pred berbu. Niz ova brda tekli su crveni potoci. Tako je i nastao naziv Rušansko brdo (na vlaškom rošu-crveno). Vinograda je bilo sve do osamdesetih godina prošlog veka. Sve je ovde vrvelo od ljudi. Sada ovde samo lovci prolaze – priča Mokranjac Miodrag Gocić.

- Obrenovićeva pimnica – pokazuje nam Đorđev čukununuk Miodrag, najveće zidine. Debeli zidovi, prozori kao puškarnice. Sagrađena najverovatnije sredinom 19. veka. U pimnici se kolima ulazio sa jedne, a izlazio na drugu stranu. Unutra bačve za vino.

Tu je, pričaju Mokranjci, kralj Milan, 1883. godine u vreme dok su 50-tak kilometara dalje se-ljaci uveliko spremali Timočku bunu, pravio najveće terevenke za svoje društvo. U pimnici se pilo, jelo i slavilo celu noć, a izjutra bi se pospani gosti volovskim kolima razvozili do sela ili nazad u Beograd. Redovna gošća u pimnici bila je i Milanova miljenka Vana, od koje se kralj u vreme boravka u Krajini nije odvajao. Poznata u selu kao vešta isceliteljka, ona je svog ljubavnika, samo njoj znanim melemima, brzo i lako oslobođala teskoba od teških pijanki.

- Vana je bila starica kada sam ja bila devojka, ali je i tada bila lepa. Bila je vrlo oštroumna žena, a od gušobolje je lečila bolje od doktora. Pričala mi je da je muž Floran vrlo rano ostavio samu u Mokranju i otisao u Ameriku. Tako je i postala kraljeva ljubavnica, i to su znali svi u selu. Mnogo ga volela i žalila je što mu nije rodila sina. Da jeste,

Vana Đepouka - Đorđevija

to bi sada bio jedini potomak dinastije Obrenović. Ali, nije im se dalo. On je bio kralj, a ona seljanka. I oboje su ostali bez naslednika – seća se seoskih priča starica Zorka Zarić iz Mokranja.

Prijateljstvo dinastije Obrenović i Mokranjaca Stankovića nastavlja se i u vreme Milanovog sina Aleksandra. Đorđe je 1900. godine, kralja Aleksandra koji je prerušen dolazio u Mokranje spasio od žandarma.

Za taj podvig, uz najviše počasti odlikovan je ordenom "Takovskoga krsta" koji Miroslav čuva u porodičnoj kući.

Priču o kraljevskim vinogradima u Krajini, na žalost, Mokranjci nikad nisu, poput vinara iz sličnih rejonu u Srbiji, iskoristili za promociju svog vinogorja. Legendu o Obrenovićima, vinu i Vani, na žalost, sada znaju samo oni. Drugi dokazi, osim pimnice, fotografija i njihovog sećanja, njima ne trebaju. Oni znaju da je sve ovo istina.

Tekst i fotografije Smiljka Jurasović

**DOPUTOVALI STE KUĆI ILI VAM JOŠ NA AERODROMU
TREBA AUTO NA NEKOLIKO DANA,
ONDA ODMAH POZOVITE **BOOM TAXI RENT A CAR****

"Život je prekratak da bi pili loše vino" – Clif Hakim

Naša vizija i obaveza je da izvanredan potencijal Negotinskog kraja, ne samo očuvamo, već sasvim obnovimo i vratimo Negotinsku Krajinu na vinarsku kartu Evrope i Sveta, gde je oduvek i pripadala.

OTKRIJTE NAŠA VINA VINARIJA MIKIĆ

Vinarija Mikić
Rečka- Negotinska Krajina ,
Srbija
Tel. +381 61 20 16 110
+381 66 60 69 100
Petzoldstraße 14 , 46000 Wels
Österreich
+43 660 34 70 617 (Wels)
+43 676 95 72 330 (Wien)
office@vinarija-mikic.com

PINOT NOIR 2015 DOBITNIK ZLATNE MEDALJE
UJEDNO I NAJBOLJI PINOT NOIR SRBIJE

"Vina pripremana srcem"

"CAR" TEKIJA
KUĆA ZA ODMOR
Tekija Miloša Oblića 50

Apartman Car se nalazi na idealnom mestu u Tekiji, udaljen od Kladova 23 km, od Beograda 228 km, Đerdapske klisure 13 km.

Apartman je udaljen 3 min hoda od plaže. Objekat Car nudi klimatizovani smeštaj sa balkonom i besplatnim WiFi internetom, kao i pribor za pripremu roštilja.

Smeštajna jedinica ima popločane podove, potpuno opremljenu kuhinju sa frižiderom, flat-screen TV sa satelitskim kanalima i sopstveno kupatilo sa tušem i fenom za kosu.

Ukoliko želite da istražite ovu oblast, okolina je pogodna za pecanje.

Parovima se posebno svidela lokacija - ocenili su je sa 9,6 za boravak udvoje.

Car apartman toplo dočekuje goste od marta 2022.

Kuća za odmor Car Tekija,

ulica Miloša Obilića 50

Tel. +381 600 626 846

E mail: mikicaran@yahoo.com

REAL ESTATE EXPERT
OZ NEKRETNINE
Ako znaš šta želiš lako ćemo!

Marko Mitić
Menadžer prodaje - Licenca 3985
TELEFON: +381 60 59 30 763
E mail: ozmarkomitic@gmail.com
Adresa: Dunavski kej 15. Beograd

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије Београд

352(497.11)

Zavičaj: narodne novine/ glavni i odgovorni urednik Kristina Radulović.
-God. 1 br 1, (2001). - Negotin:
VESNA RADULOVIĆ PR IZDAVANJE
NOVINA ZAVIČAJ NARODNE NOVINE
NEGOTIN

Mesečno
ISSN 1451- 088X= Zavičaj (Negotin)
COBISS.SR-ID 177774599

VESNA RADULOVIĆ PR IZDAVANJE NOVINA ZAVIČAJ NARODNE NOVINE NEGOTIN
DIREKTOR DRAGIŠA RADULOVIĆ, GL. I ODG. UREDNIK KRISTINA RADULOVIĆ
LIST UREĐUJE REDAKCIJSKI KOLEGIJUM
NOVINARI I DOPISNICI: VESNA RADULOVIĆ, DANIJELA BARAĆ KOSTANTINOVIC, DRAGIŠA BUKIĆ,
RATOMIR ILIĆ, ŽIVOJIN MARKOVIĆ, RAJO ĐOKIĆ JUNIOR, NENAD ŠULEJIĆ, DRAGAN KRAČUNOVIC,
ALEKSANDAR PANTIĆ, DRAGOSLAVA VELJKOVIĆ MADŽAR I MIREL TOMAS
TIRAŽ: 10 000 PRIMERAKA
E MAIL: NOVINEZAVICAJ@GMAIL.COM WWW.NOVINEZAVICAJ.COM
TELEFONI: +381 19 541 898, +381 63 412 948, + 43 667 790 53 50, + 43 699 104 64 316

Privatna ginekološka ordinacija
„Prim. dr ČELOJEVIĆ“

Primarijus dr med.
Siniša Čelojević

Specijalista za ginekologiju
– akušerstvo i kolposkopiju

+381 65 44 28 201

celojevic2009@gmail.com

Đorđe Vasić

019/ 543 405
063 8 216 702

Obradujte one koje najviše volite.

Brz i pouzdan transfer novca ka Srbiji
već od 4 eura.

